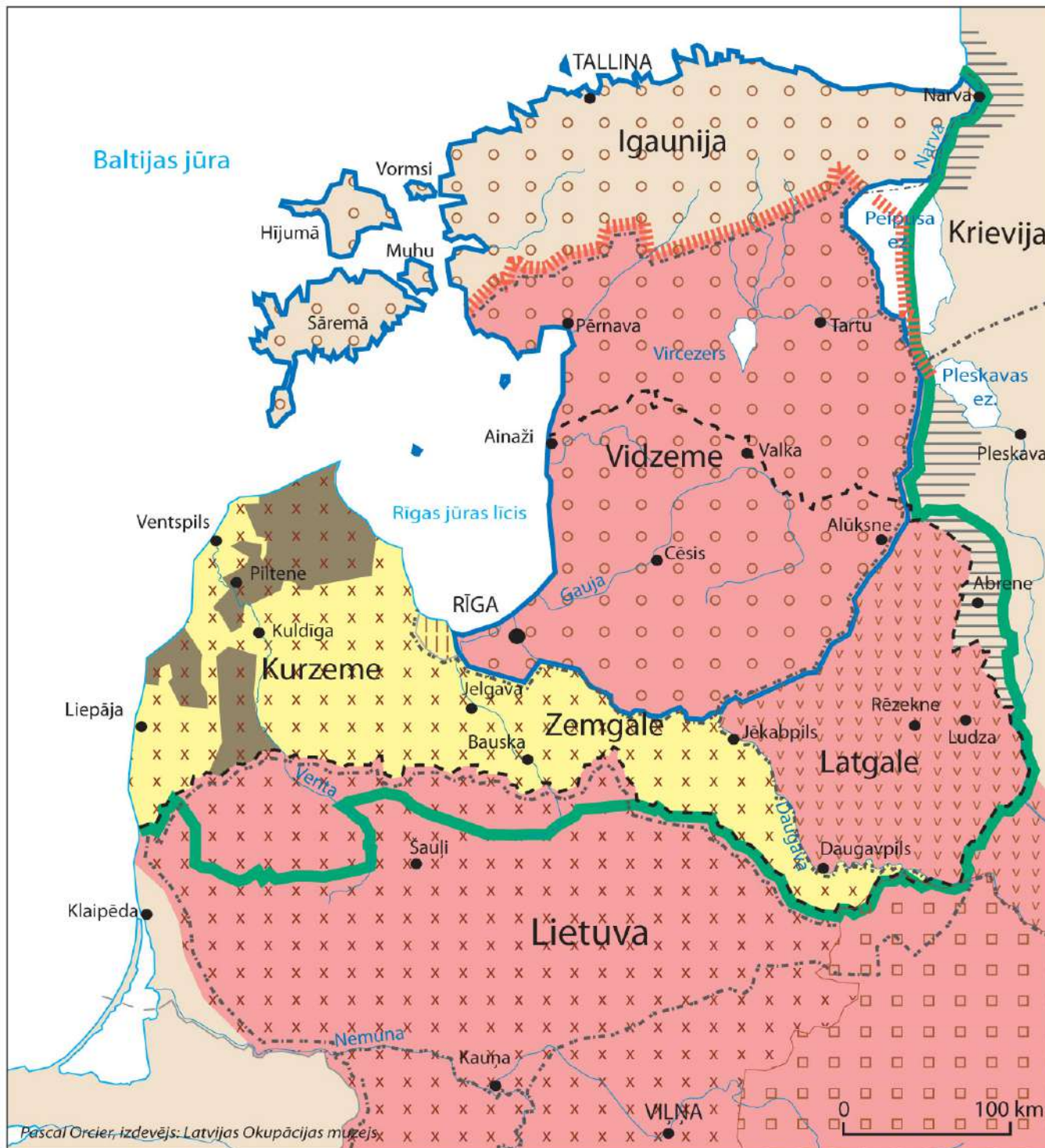

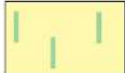

LATVIJAS TERITORIJAS VEIDOŠANĀS 14.–20. GS.

- Livonijas konfederācijas robeža 14. gs.
- Polijas-Lietuvas valsts – Žečpospolita 1629
- Žečpospolitas valdījumu ziemeļu robeža līdz Poļu – zviedru kara (1600–1629) beigām
- Zviedru provinces Baltijā 1645–1710
- Kurzemes un Zemgales hercogiste (Polijas vasaļvalsts 1561–1795)
- Piltenes apgabals 1585–1795 (pievienots Krievijai 3. Polijas dalīšanas laikā)
- Vidzemes un Igaunijas pievienošana Krievijai 1721
- 1. Polijas dalīšanā Krievijai pievienotā teritorija 1772
- 2. Polijas dalīšanā Krievijai pievienotā teritorija 1793
- 3. Polijas dalīšanā Krievijai pievienotā teritorija 1795
- Kurzemes hercogistei 1783. g. atņemtā un Krievijai pievienotā teritorija (Rīgas Jūrmala)
- Krievijas guberņu robežas 20. gs. sākumā
- Krievijas anektētās teritorijas 1944
- Mūsdienu Latvijas robežas

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

VIKINGU IETEKME AUSTRUMEIROPĀ 8.–11. GS.

- Vikingu izcelsmes reģioni
- Vikingu apmetnes pie Baltijas jūras un Kijevas Krievzemē
- Citi vikingu kolonizētie apgabali
- Vikingu sirojumi
- Kuršu sirojumi
- Vikingu atbalsta punkts
- Upes
- Vikingu izmantotie tirdzniecības un sirojumu ceļi pa upēm
- Mūsdienu Latvijas robežas

VIKINGU UN KURŠU SIROJUMI EIROPĀ 8.–11. GS.

- Vikingu izcelsmes un kolonizētās teritorijas
- Vikingu apmetnes pie Baltijas jūras un Kijevas Krievzemē
- Citi vikingu kolonizētie apgabali
- Vikingu sirojumi (8.–11. gs.)
- Kuršu sirojumi (8.–11. gs.)
- Pilsētas
- Mūsdienu Latvijas robežas

0 250 500 km

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

BALTU UN KAIMIŅU CILTIS EIROPĀ 9.–11. GS.

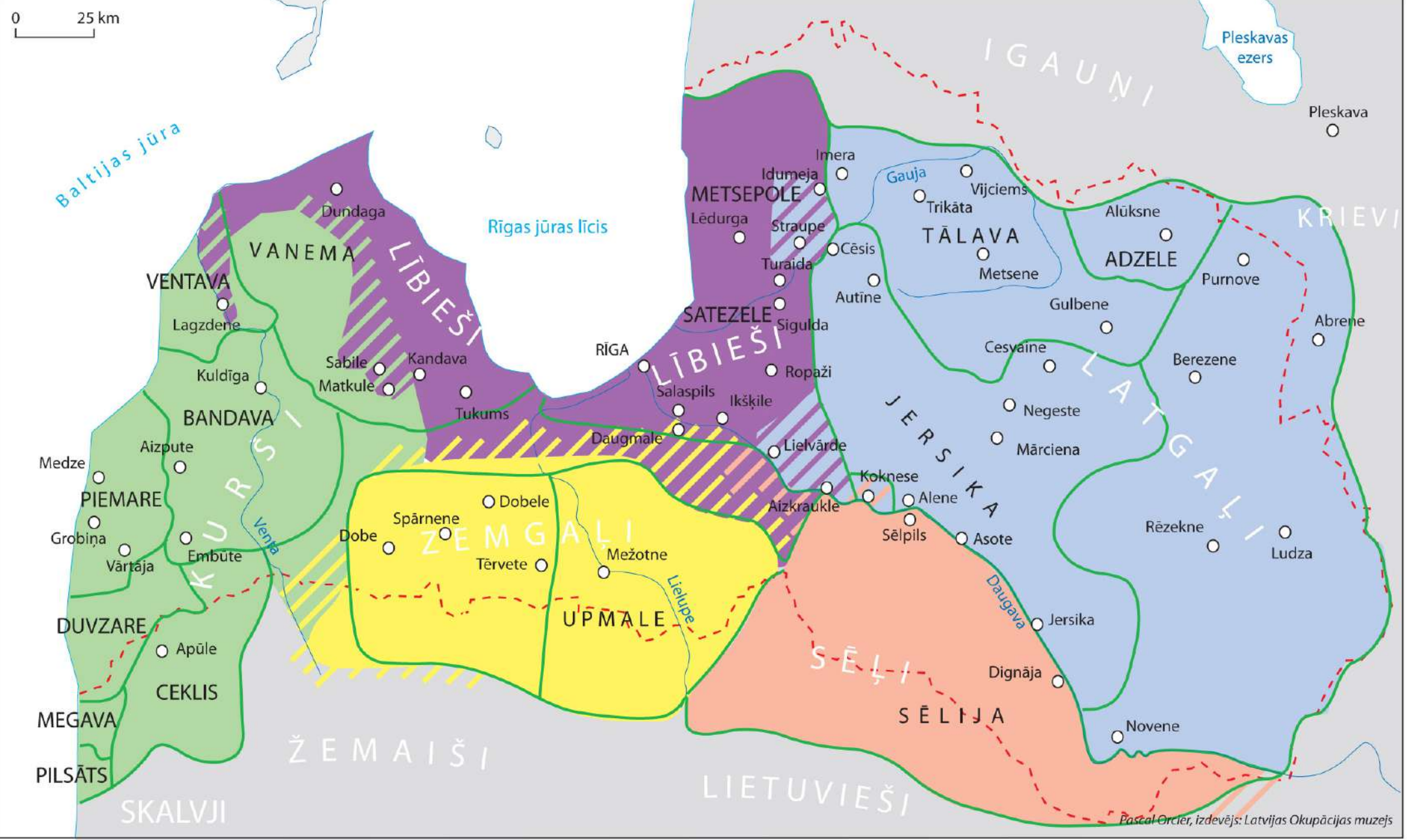
- Balti
- Somi un ugri
- Slāvi
- Ģermāņi
- Mūsdienu Latvijas robežas

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

0 200 km

0 25 km

BALTU CILTIS 12. GS.

KURŠI Baltu un citu cilšu nosaukumi

VANEMA Zeme

○ Nozīmīgākās apdzīvotās vietas

--- Mūsdienu Latvijas robežas

Pascal Orcler, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

BALTIJA LIVONIJAS KONFEDERĀCIJAS LAIKĀ 13.–16. GS.

- Teitoņu un Livonijas ordeņvalstis 14. gs.
- Lietuva 14. gs.
- Krievu kņazistes 13.–16. gs.
- +++
+++ Dāņu pārvaldīta Igaunija (1238–1346)
- Bīskapiju īpašumi
- - - - - ➔ Krievu uzbrukumi 13. gs.
- - - - - ➔ 1224 Zobenbrāļu (vēlāk Livonijas) ordeņa karaspēka uzbrukumi 13. gs.
- - - - - ➔ Dāņu uzbrukumi 13. gs.
- - - - - ➔ Zviedru uzbrukumi 13. gs.
- ✕ Kauja
- ⊕ Livonijas ordeņa mestra rezidence
- + Arhibīskapija
- Bīskapija
- Pilsētas
- (1201) Rīgas dibināšana
- (1189) Pirmās katoļu bīskapijas dibināšana Baltijā
- Galvenās pils
- Mūsdienu Latvijas robežas

CEĻI UN TIRDZNICĪBAS CENTRI EIROPĀ 14. GS.

- Galvenās Hanzas pilsētas
- ▲ Hanzas kantori
- Citas pilsētas
- Gadatirgi
- Hanzas jūras ceļi
- Citi jūras ceļi
- Sauszemes ceļi
- - - Mūsdienu Latvijas robežas

ATLANTIJAS
OKEĀNS

NORVEĢU JŪRA

BARENCA JŪRA

Ziemeļjūra

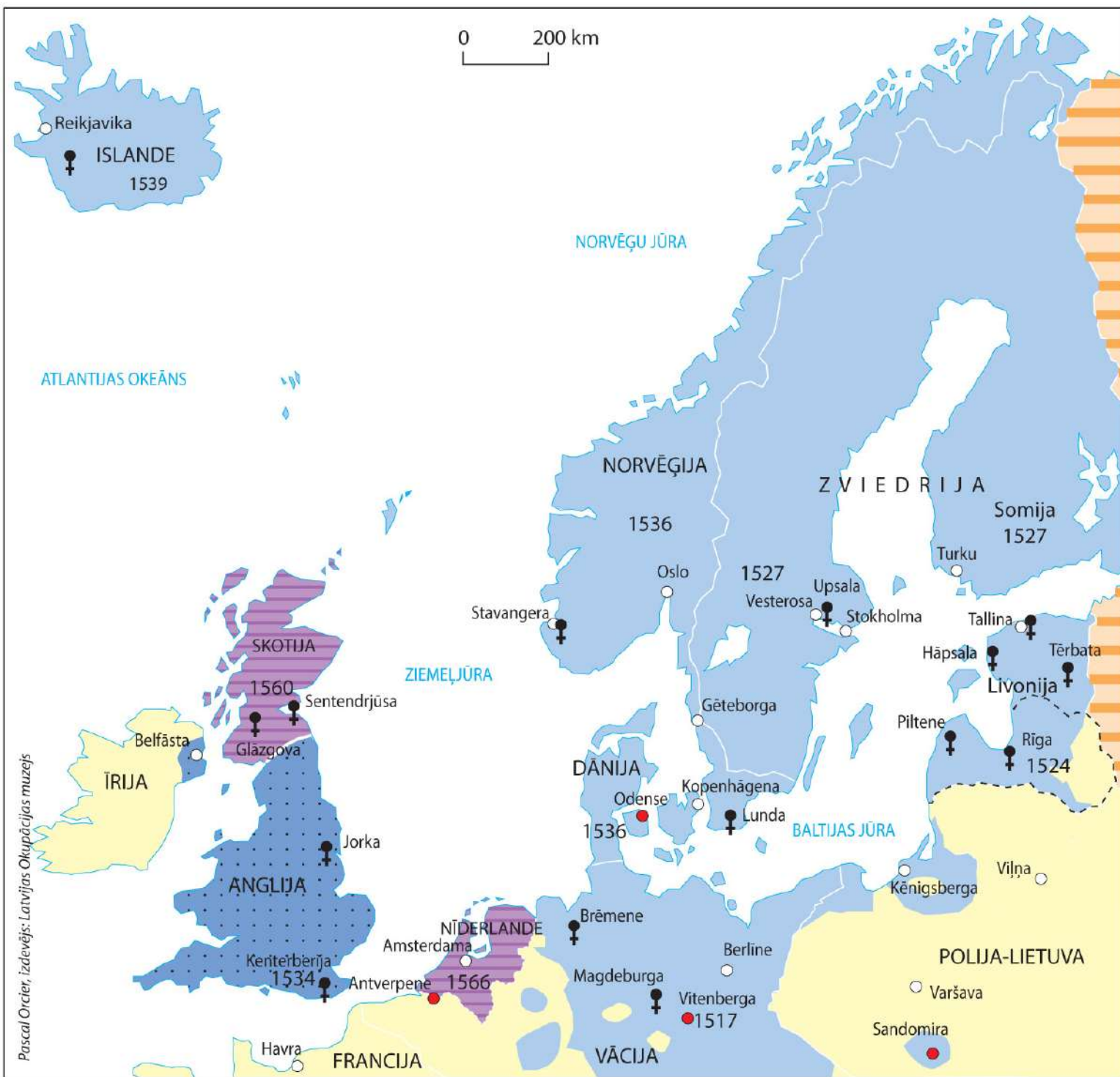
Melnā jūra

Vidusjūra

0 250 500 km

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

REFORMĀCIJA EIROPĀ 16. gs.

Valstis, kur 16. gs. beigās dominē :

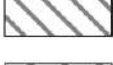

- luterisms
- kalvinisms (radies Šveicē 1536)
- anglikānisms
- katolicisms
- pareizticība

- Reformācijas izplatības centri
- Bijusī katoļu bīskapija
- 1524 Reformācijas sākums
- Mūsdienu Latvijas robežas

LIVONIJAS KARŠ (1558 – 1583) UN „POĻU LAIKI” BALTIJĀ 16. GS.

- Livonijas konfederācijas robežas
- Krievijas uzbrukumi 1558 – 1577
- Zviedru iesaistīšanās karā 1561
- Poļu un lietuviešu iesaistīšanās karā 1561
- Dāņu iesaistīšanās karā 1561
- Kauja
- Krievija
- Krievijas ieņemtā teritorija (1558 – 1582)
- Kurzemes un Zemgales hercogiste (Polijas vasaļvalsts 1561 – 1795)
- Polijas ieņemtā teritorija 1583
- Zviedrijas ieņemtā teritorija 1583
- Dānijas ieņemtā teritorija 1573 – 1645
- Piltenes apgabals Polijas pārvaldē 1585 – 1795
- Mūsdienu Latvijas robežas

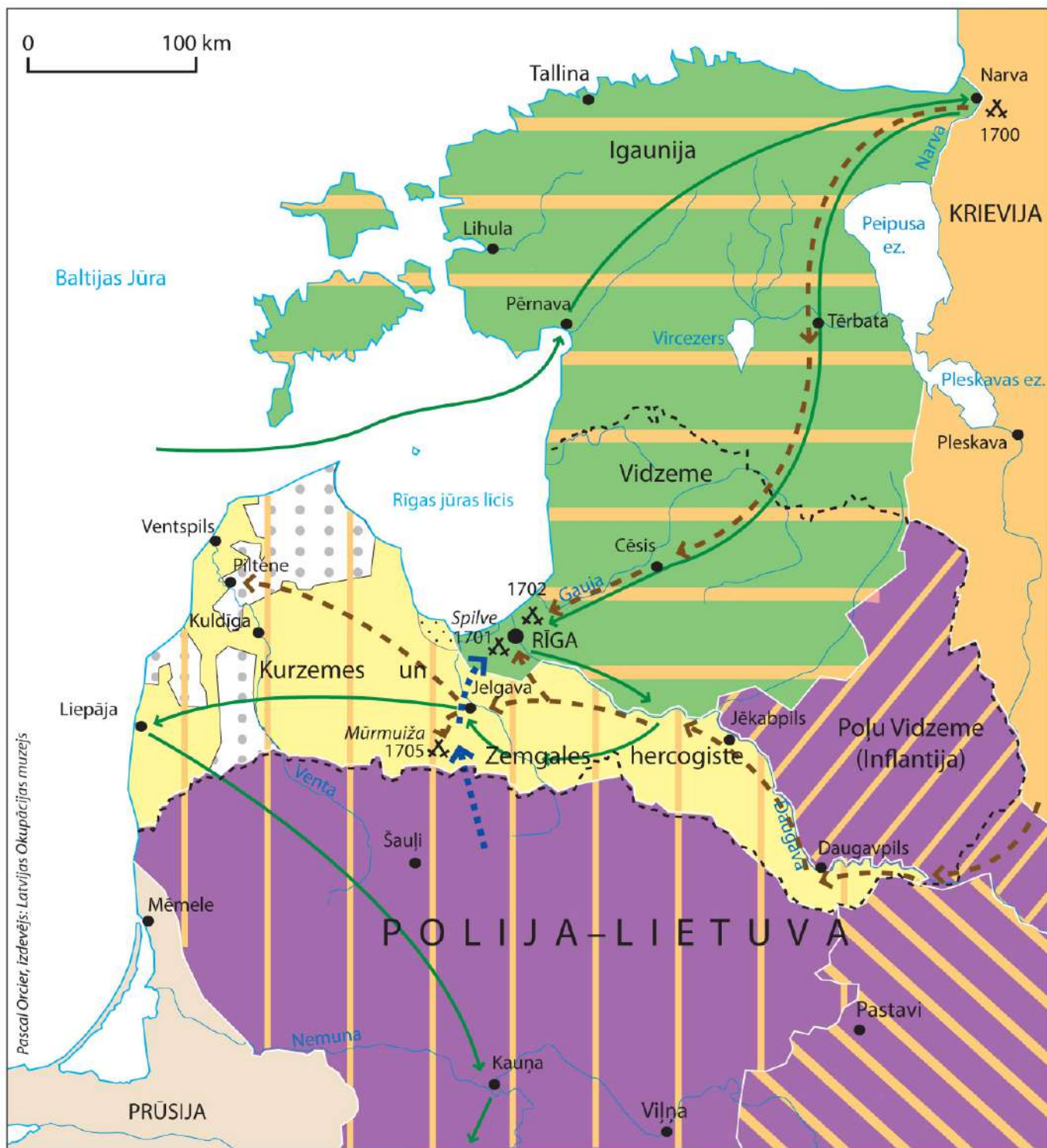
0 200 km

NORVĒĢU JŪRA

ZVIEDRIJAS IEKAROJUMI AUSTRUMEIROPĀ 16. –17. GS.

- Zviedrijas teritorija 1560
- (1561) Zviedru ekspansija. Teritorijas pievienošanas Zviedrijai gads
- 1629 Zviedru karagājieni un gadi
- Kurzemes un Zemgales hercogiste
- PT Piltenes apgabals
- Mūsdienu Latvijas robežas

ZIEMEĻU KARŠ (1700–1721) UN LATVIJAS TERITORIJAS PIEVIENOŠANA KRIEVIJAI 18. GADSIMTĀ

BALTIJA CARA IMPĒRIJĀ (1721–1917)

Krievijas impērija

Vācijas impērija

Guberņas robežas

Dzelzeļa līnijas 1850–1914

Krievijas impērijas galvapilsēta

Guberņas pārvaldes rezidence

Citas pilsētas un lielākās apdzīvotās vietas

Mūsdienu Latvijas robežas

KRIEVIJAS IMPĒRIJA 20.GS. SĀKUMĀ

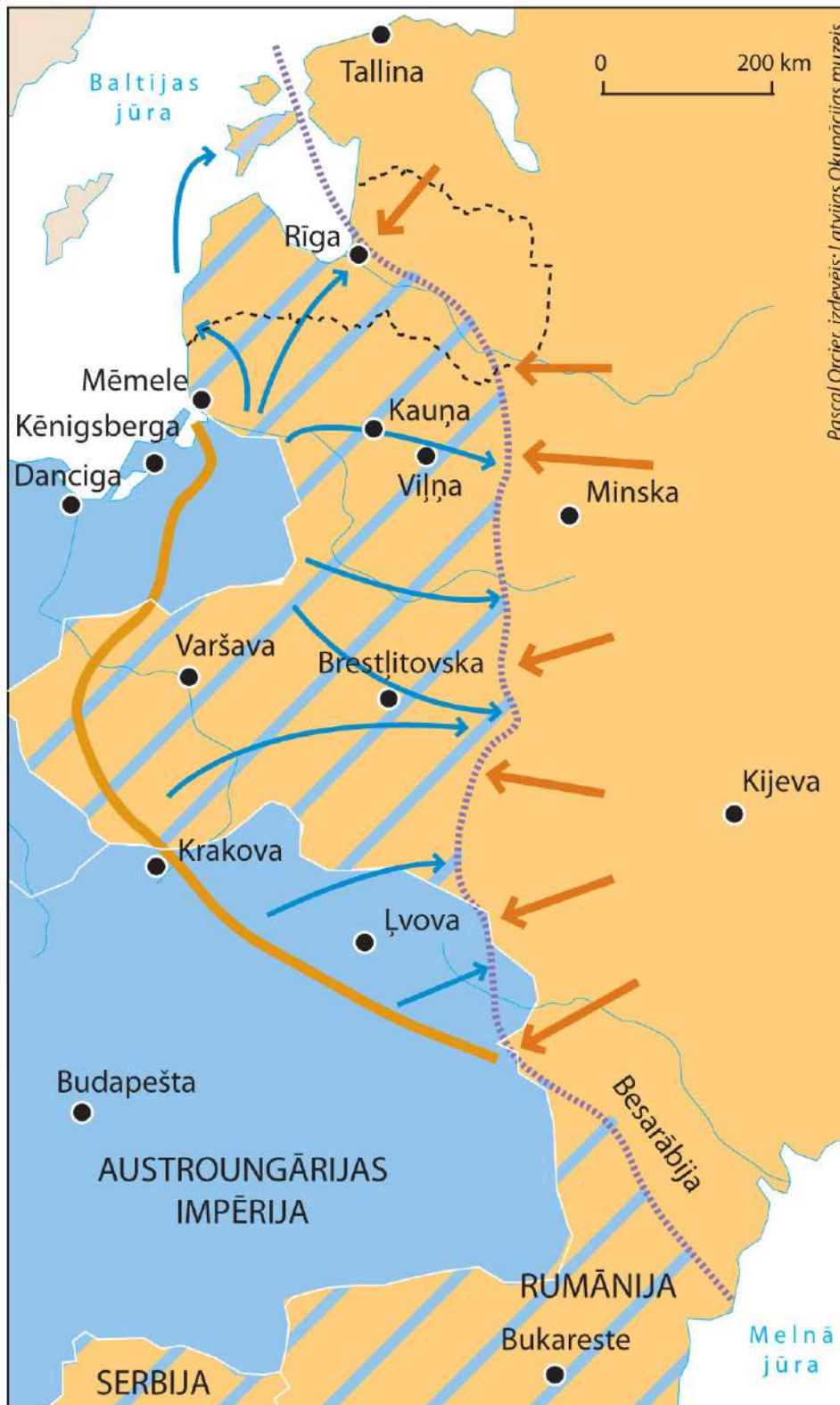
KRIEVIJAS UN JAPĀNAS KARŠ 1904–1905

- Krievijas impērija
- Krievijas okupētā teritorija Ķīnā 1900. g. Tās dienviddaļu 1905. g. okupē Japāna. Ziemeļdaļa paliek Krievijas okupācijā līdz 1918. g.
- Japānas karagājieni
- Japāna
- Japānas anektētā teritorija 1905
- Japānas okupētā teritorija 1905
- Kontinentālie dzelzceļš

1905.–1907. GADA REVOLŪCIJA

- Zemnieku sacelšanās
- Sacelšanās/streiki pilsētās
- Lielākās ebreju grautiņu vietas
- Mūsdienu Latvijas robežas

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

Pascal Orcier, izdevejis: Latvijas Okupācijas muzejs

PIRMAIS PASAULES KARŠ. MILITĀRĀS OPERĀCIJAS AUSTRUMU FRONTĒ 1914–1918

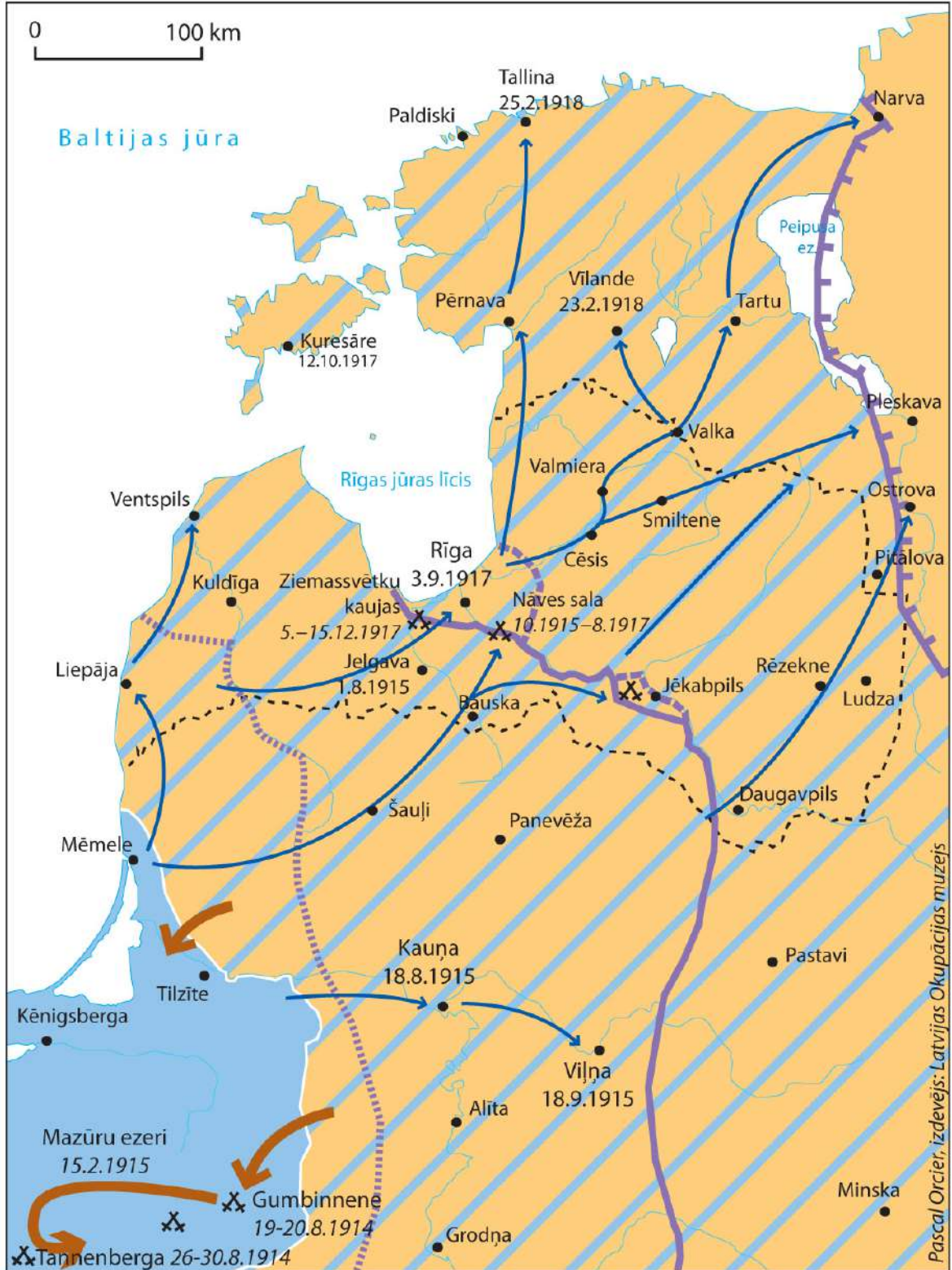
- Vācijas un tās sabiedroto teritorijas
- Vācijas un tās sabiedroto okupētās teritorijas
- Antantes valstu teritorijas
- Vācijas un tās sabiedroto uzbrukumi
- Krievijas uzbrukumi
- Frontes līnija 1914. g. decembrī
- Frontes līnija 1917. g. decembrī
- Mūsdienu Latvijas robežas

0 200 km

Baltijas jūra

Melnā jūra

0 100 km

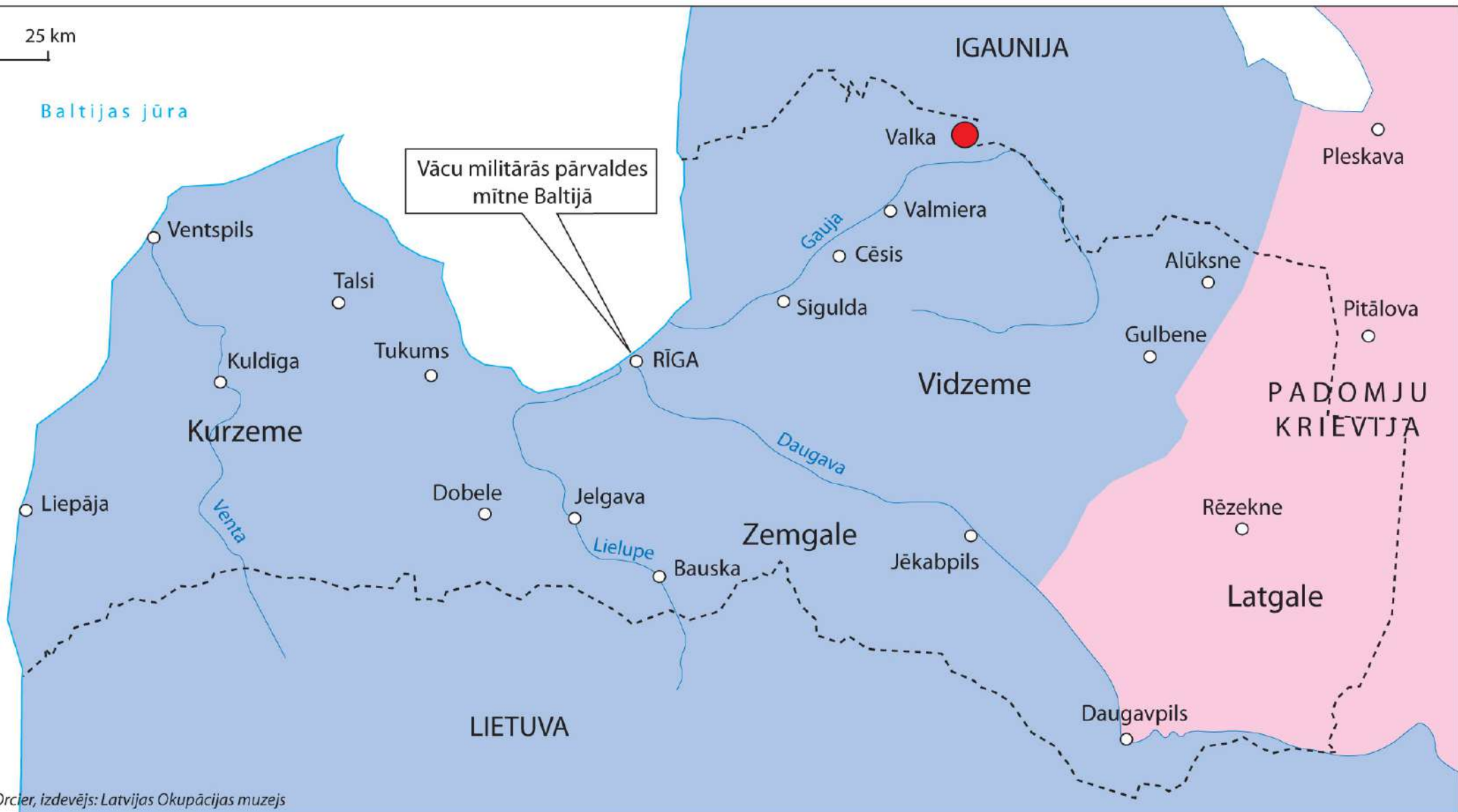
PIRMAIS PASAULES KARŠ. MILITĀRĀS OPERĀCIJAS BALTIJĀ 1914–1918

- Krievijas impērija 1914
- Vācijas impērija 1914
- Vācijas okupētās teritorijas 1918. g. beigās
- Krievijas uzbrukumi 1914
- Vācijas uzbrukumi 1915–1918
- Frontes līnija 1915. g. maijā
- Frontes līnija 1915. g. oktobrī
- Frontes līnija 1917. g. oktobrī
- Frontes līnija 1918. g. februārī
- 19-20.8.1914 Kauju vietas, kauju datumi
- 1.8.1915 Datums, kad pilsētu ieņem vācu armija
- Mūsdienu Latvijas robežas

Pascal Orcier, izdevis: Latvijas Okupācijas muzejs

0 25 km

Baltijas jūra

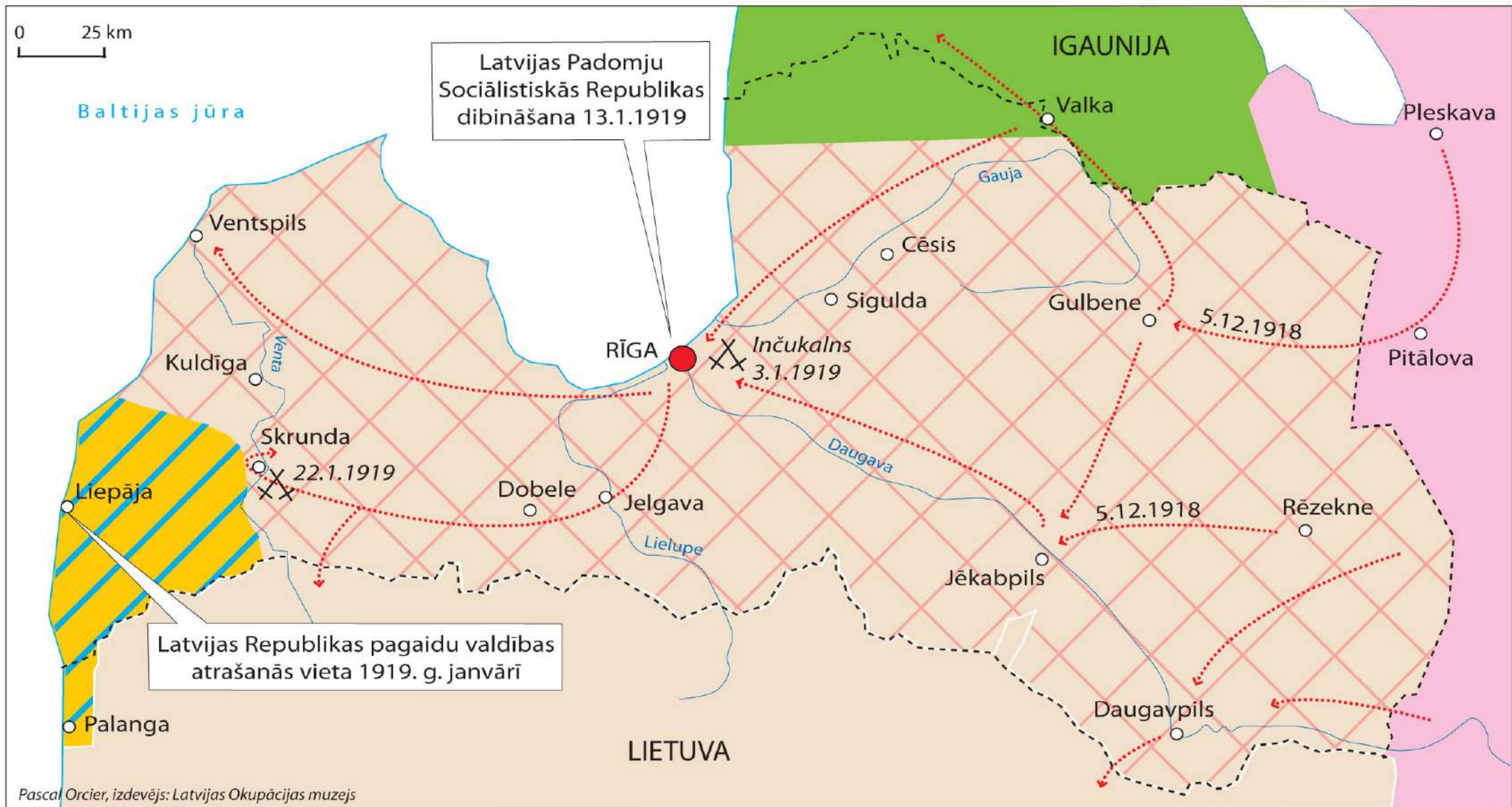

Pascal Orcler, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

LATVIJA PIRMĀ PASAULES KARA BEIGĀS 1918. G.

- Vācijas okupētās teritorijas
- Padomju Krievijas teritorija saskaņā ar Brestļitovskas miera līgumu (3.3.1918)
- Padomju Latvijas valdības mītne (1917.11–1918.2.)
- Mūsdienu Latvijas robežas

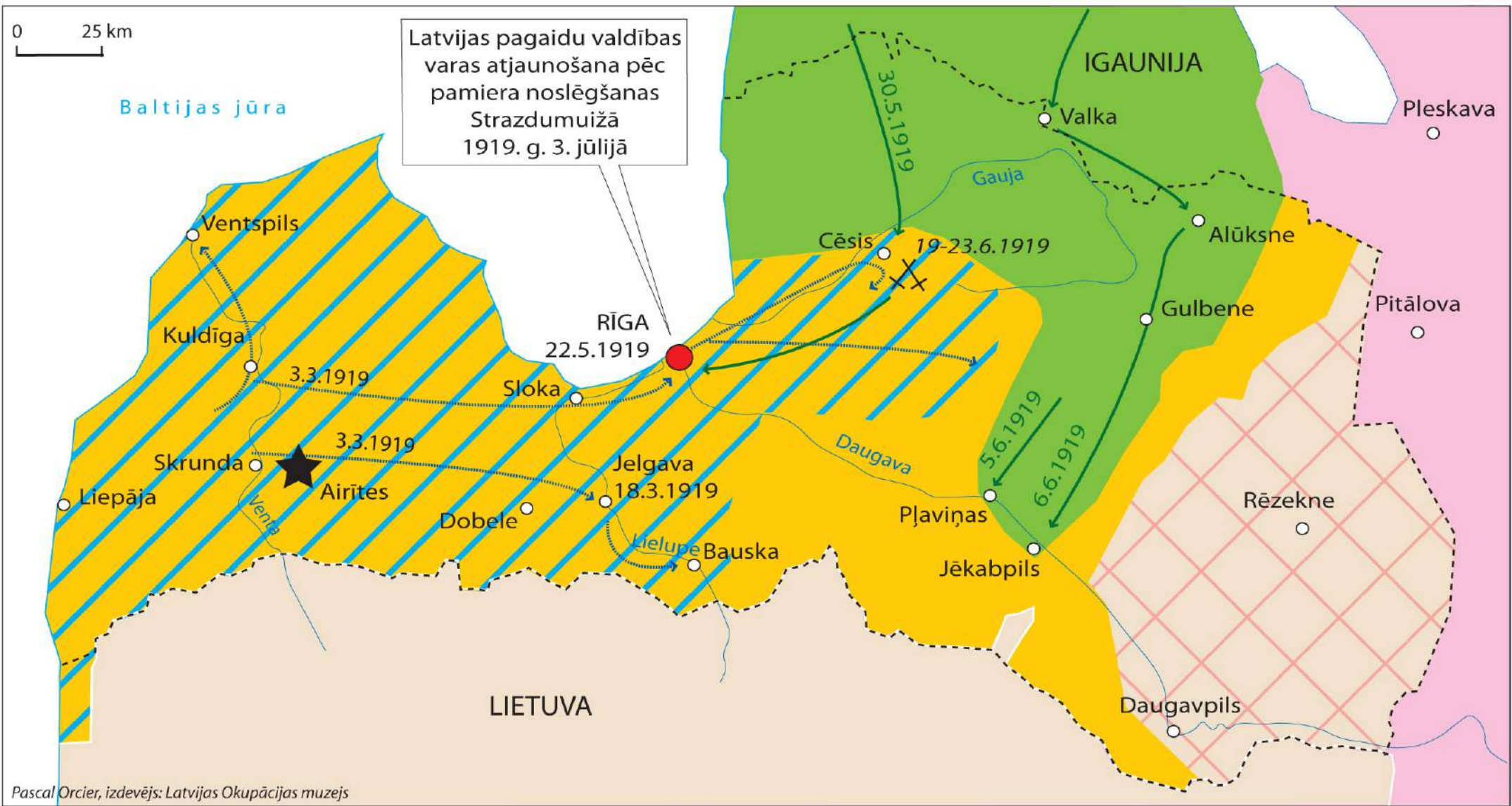

LATVIJAS BRĪVĪBAS CĪŅAS 1918. G. NOVEMBRIS–1919. G. FEBRUĀRIS

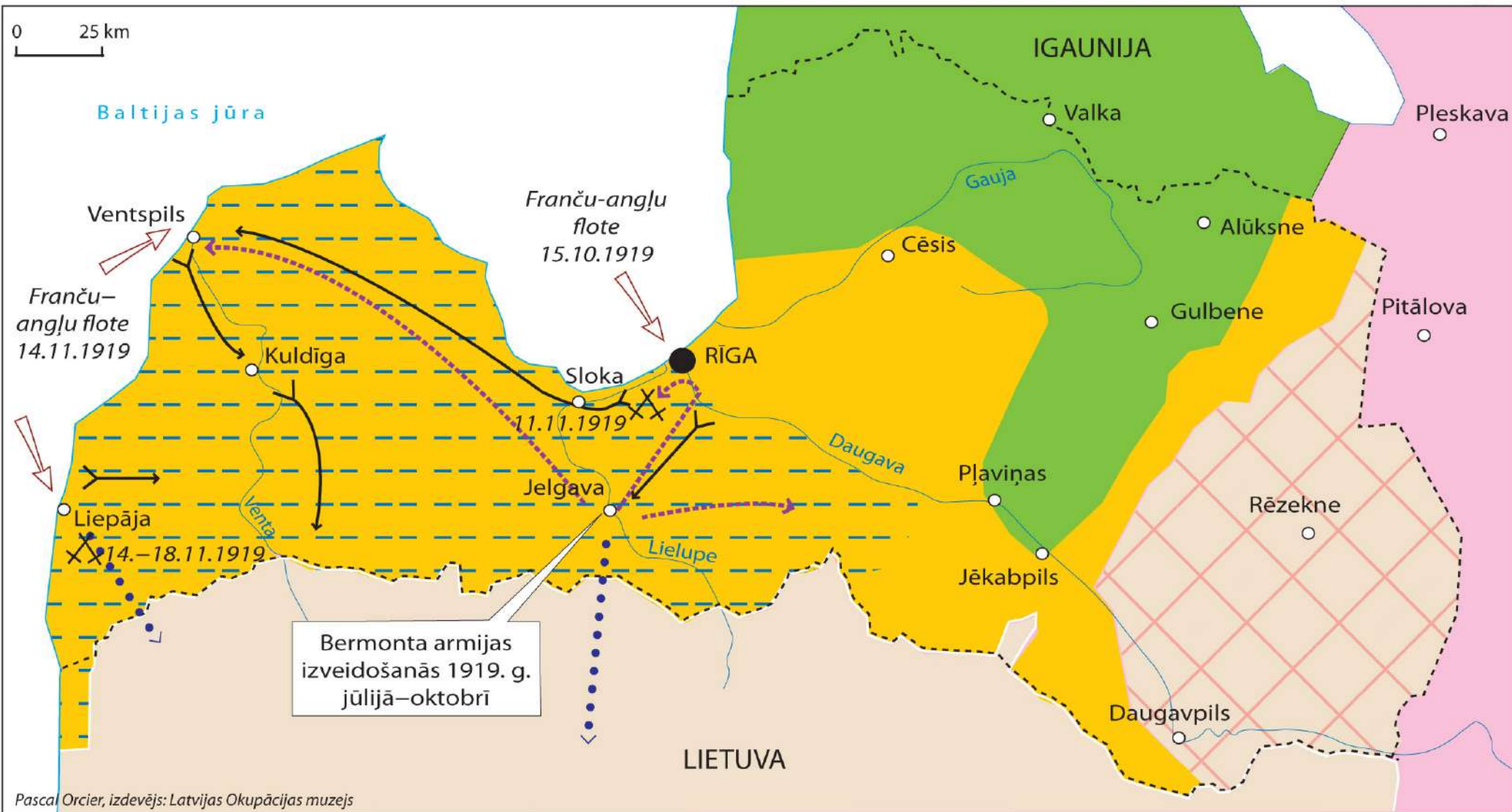
	Padomju Krievija		Igaunijas armijas kontrolētā teritorija
	Vācu landesvēra un Dzelzs divīzijas kontrolētā teritorija		Padomju Latvijas valdības kontrolētā teritorija
	Latvijas pagaidu valdības kontrolētā teritorija		Kauja, kaujas datumi
	Lielinieku uzbrukumi un datumi		Mūsdienu Latvijas robežas

22.11.1919

LATVIJAS BRĪVĪBAS CĪŅAS 1919. G. MARTS–JŪLIJS

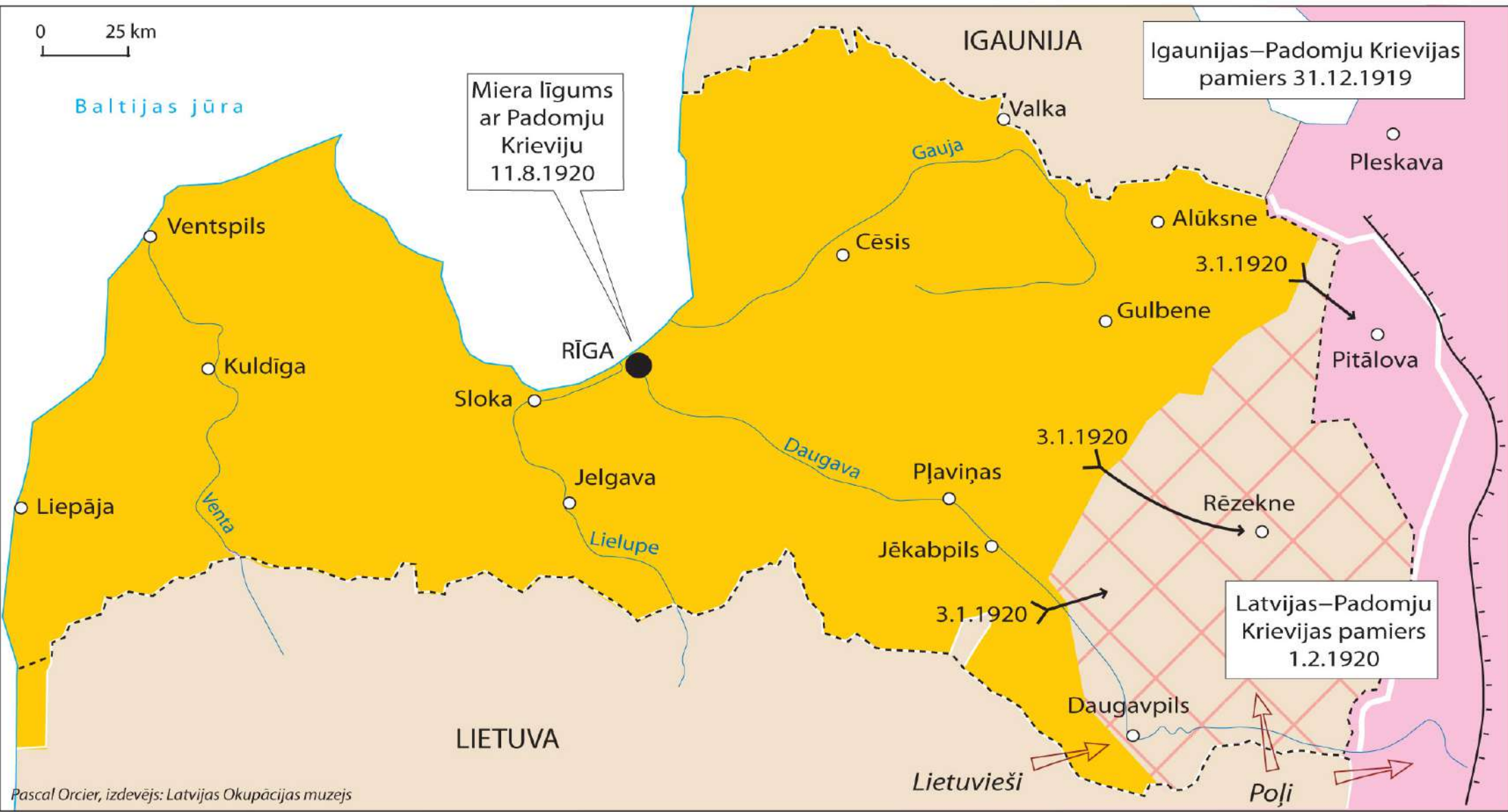
	Padomju Krievija		Igaunijas armijas kontrolētā teritorija
	Vācu landesvēra un Dzelzs divīzijas kontrolētā teritorija		Padomju Latvijas valdības kontrolētā teritorija
	Latvijas pagaidu valdības kontrolētā teritorija		Kauja, kaujas datumi
	Latviešu nacionālās armijas un vācu landesvēra uzbrukumi un datumi		Pirmā Latvijas armijas komandiera pulkveža O. Kalpaka nāves vieta
	Igaunijas armijas un Ziemeļlatvijas brigādes uzbrukumi un datumi		Mūsdienu Latvijas robežas

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

LATVIJAS BRĪVĪBAS CĪŅAS 1919. G. JŪLIJS–NOVEMBRIS

	Padomju Krievija		Bermonta–Avalova karaspēka atkāpšanās
	Latvijas pagaidu valdības kontrolētā teritorija		Igaunijas armijas kontrolētā teritorija
	Bermonta–Avalova armijas uzbrukumi		Padomju Latvijas valdības kontrolētā teritorija
	Bermonta–Avalova armijas kontrolētā teritorija		Kauja, kaujas datumi
	Latvijas sabiedroto uzbrukumi		Mūsdienu Latvijas robežas
	Latvijas nacionālās armijas uzbrukumi 1919.11.–1920.2.		

LATVIJAS BRĪVĪBAS CĪŅAS 1919. G. DECEMBRIS–1920. G. AUGUSTS

	Padomju Krievija		Padomju Latvijas valdības kontrolētā teritorija
	Latvijas pagaidu valdības kontrolētā teritorija		Frontes līnija brīvības cīņās beigās 3.2.1920
	Latvijas nacionālās armijas uzbrukumi 1919.11.–1920.2.		Latvijas un Krievijas robeža pēc 1920. g. miera līguma starp Latviju un Padomju Krieviju
	Latvijas sabiedroto uzbrukumi		Mūsdienu Latvijas robežas

LATVIJAS TERITORIJAS ADMINISTRATĪVAIS IEDALĪJUMS

1914

- Guberņu robežas
- Apriņķu robežas
- JELGAVA Guberņu centri
- Talsi Apriņķu centri
- Ludza Pilsētas
- Subāte Miesti
- Kurzemes guberņa
- Vidzemes guberņa
- Vitebskas guberņa

1939

- Valsts robežas
- Apgabalu robežas
- Apriņķu robežas
- RĪGA Valsts galvaspilsēta
- Ludza Apriņķu pilsētas
- Talsi Citas pilsētas un lielākās apdzīvotās vietas
- Kurzeme
- Zemgale
- Vidzeme
- Latgale

1953

- Latvijas PSR robežas
- Apgabalu robežas un nosaukumi atšķiras no vēsturiski pieņemtajiem
- Rajonu robežas
- REPUBLIKA pakļautības pilsētas
- JELGAVA Apgabalu pakļautības pilsētas
- Sabīle Rajona pakļautības pilsētas
- Apgabalu centri
- Rajonu centri
- Citas pilsētas un lielākās apdzīvotās vietas
- Rietumu apgabals
- Centrālais apgabals
- Austrumu apgabals
- Rīga, Latvijas PSR galvaspilsēta, Centrālā rajona centrs, Rīgas rajona centrs

1984

- Latvijas PSR robežas
- Rajonu robežas
- Rajonu centri
- Citas pilsētas un lielākās apdzīvotās vietas

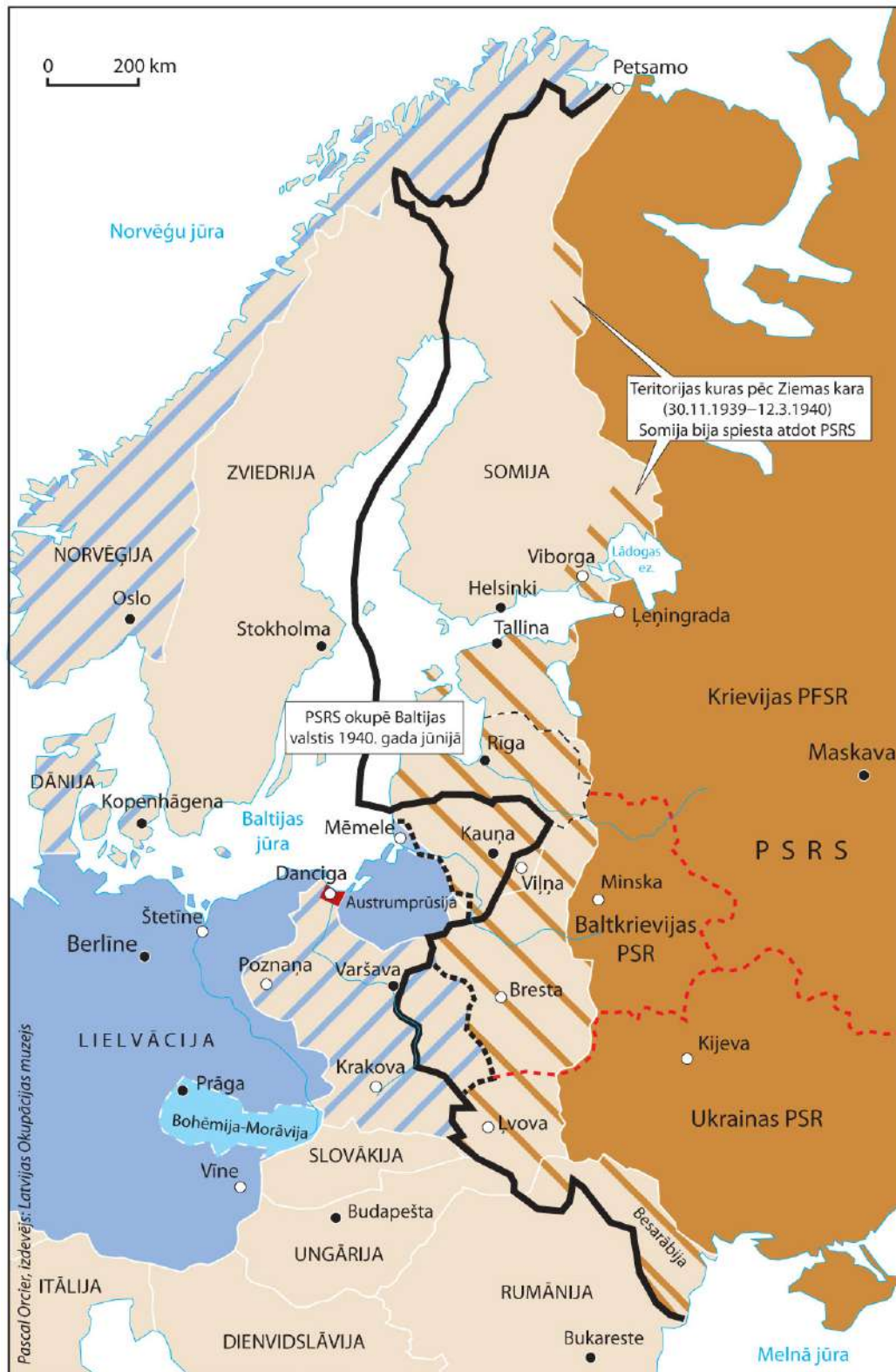

Pēc 1963. g. administratīvi teritoriālās reformas vairs nepastāv apgabali. Pēc 1983. g. administratīvi teritoriālās reformas Latviju sadala 26 rajonos. Jūrmalas pilsēta izveidota 1959. g. apvienojot Ķemeri, Sloku un Rīgas pilsētas Jūrmalas rajonu.

VIDUS UN AUSTRUMEIROPA 1920–1938

- Vācija
- PSRS
- Jaundibinātās valstis un neatkarību atguvušās valstis
- Pirmā pasaules kara rezultātā Dānijai, Rumānijai un Itālijai pievienotās teritorijas
- Dancigas apgabals Tautu Savienības pārvaldē 1919–1939
- Citas Eiropas valstis
- Lietuvas robeža 1923-1939; jāievēro, ka 1923. g. Polija anektēja Viļņas apgabalu (skatīt karti 21)
- Mūsdienu Latvijas robežas
- PSRS republiku robežas

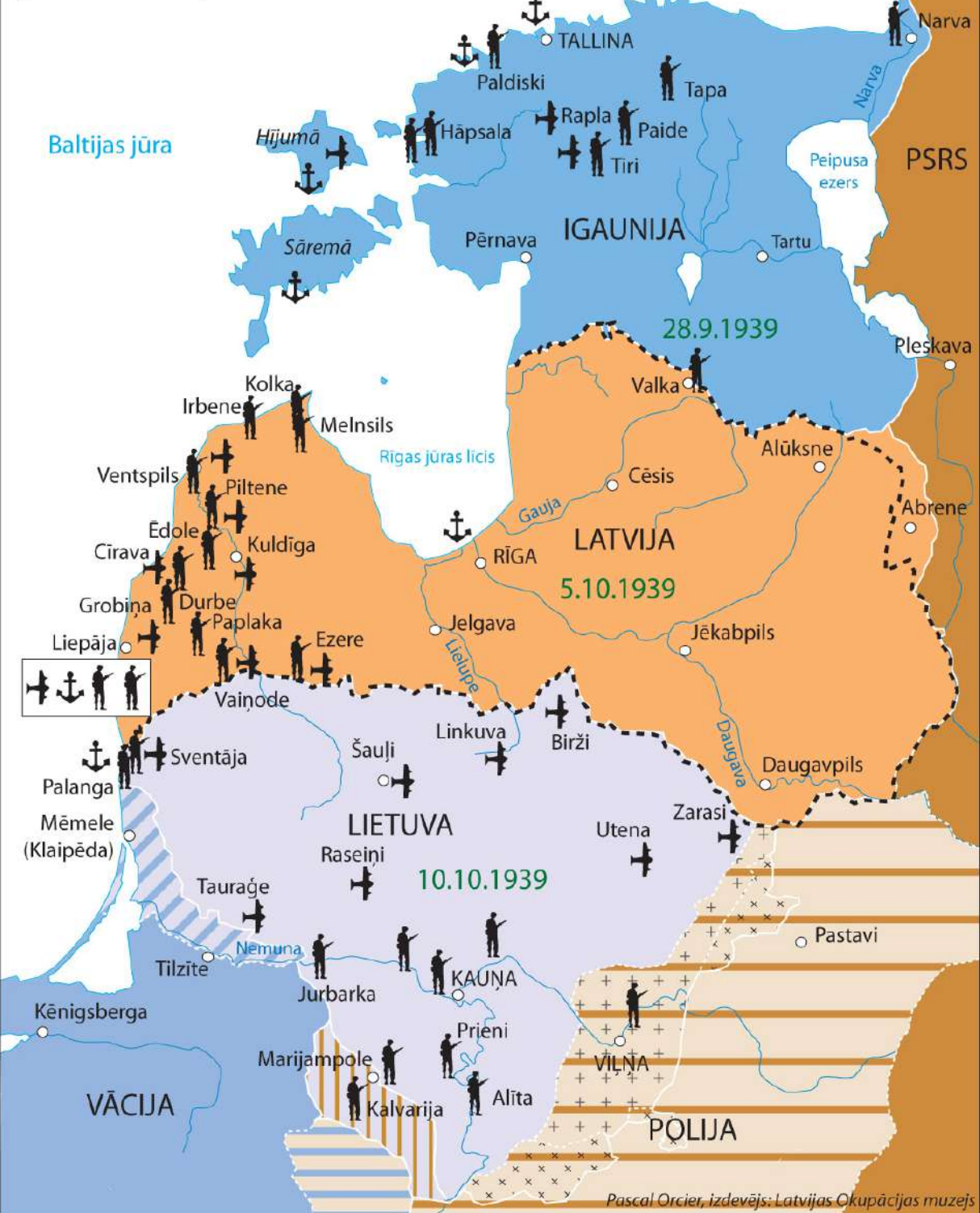

VIDUS UN AUSTRUMEIROPĀ (1939–1940) UN MOLOTOVA–RIBENTROPA PAKTĀ NOTEIKTĀS IETEKMES SFĒRAS (1939)

- PSRS un nacistiskās Lielvācijas ietekmes sfēru robeža saskaņā ar 1939. g. 23. augustā noslēgto līgumu
- Izmainītā PSRS un nacistiskās Lielvācijas ietekmes sfēru robeža saskaņā ar 1939. g. 28. septembrī noslēgto līgumu
- Padomju Savienība 1939
- PSRS anektētās teritorijas 1939–1940
- Lielvācija 1939
- Lielvācijas okupētās teritorijas 1939–1940
- Bohēmijas un Morāvijas protektorāts (Vācijas pārvaldē)
- Dancigas apgabals Tautu Savienības pārvaldē 1919–1939. 1939 pievienots Lielvācijai
- PSRS republiku robežas
- Mūsdienu Latvijas robežas

Pascal Orcier; izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

0 100 km

PADOMJU SAVIENĪBAS MILITĀRĀS BĀZES BALTIJĀ 1939–1940

- Igaunija 1939
- Latvija 1939
- Lietuva 1939
- Viļņas apgabals, ko Lietuva atgūst 1939
- Citas teritorijas, ko Lietuva atgūst 1940
- PSRS okupētā Polijas teritorija 1939
- Vācijas anektētās Polijas teritorijas 1939
- Vācijas anektētais Klaipēdas apgabals 1939
- Marijampoles novads līdz 1940. g. atradās Lielvācijas ietekmes sfērā; PSRS to atpirka no Lielvācijas par 7,5 mil. ASV dolāriem

PSRS nodotās militārās bāzes pēc ultimātiem 1939:

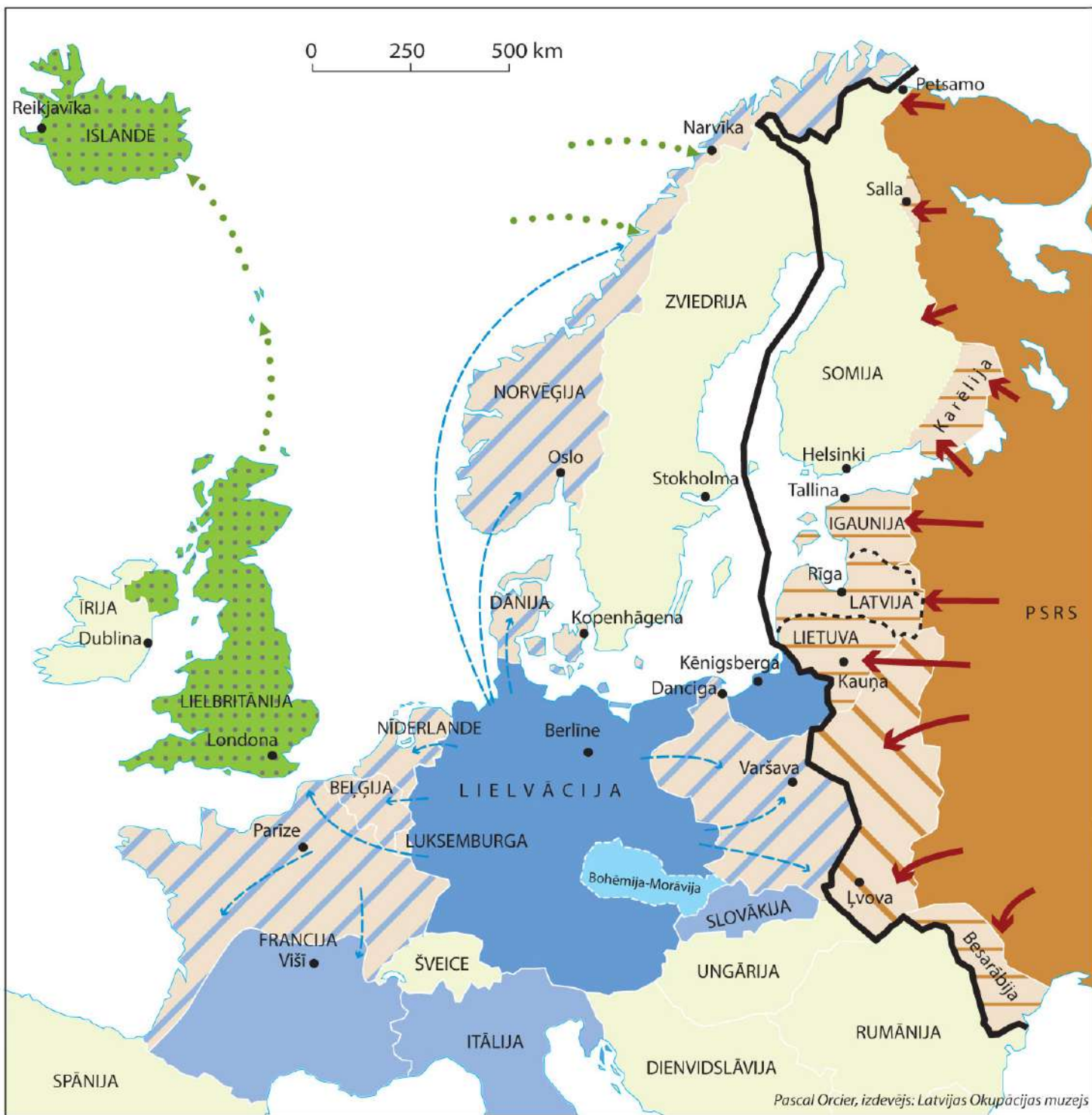
- Sauszemes karaspēka bāze
- Gaisa spēku bāze
- Jūras spēku bāze

28.9.1939 Datumi, kuros Igaunija, Latvija un Lietuva paraksta PSRS uzspiestos Savstarpējās palīdzības paktus.
5.10.1939 Pēc to noslēgšanas Igaunijā, Latvijā un Lietuvā ievēd Sarkanās armijas karaspēka daļas
10.10.1939

----- Mūsdienu Latvijas robežas

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

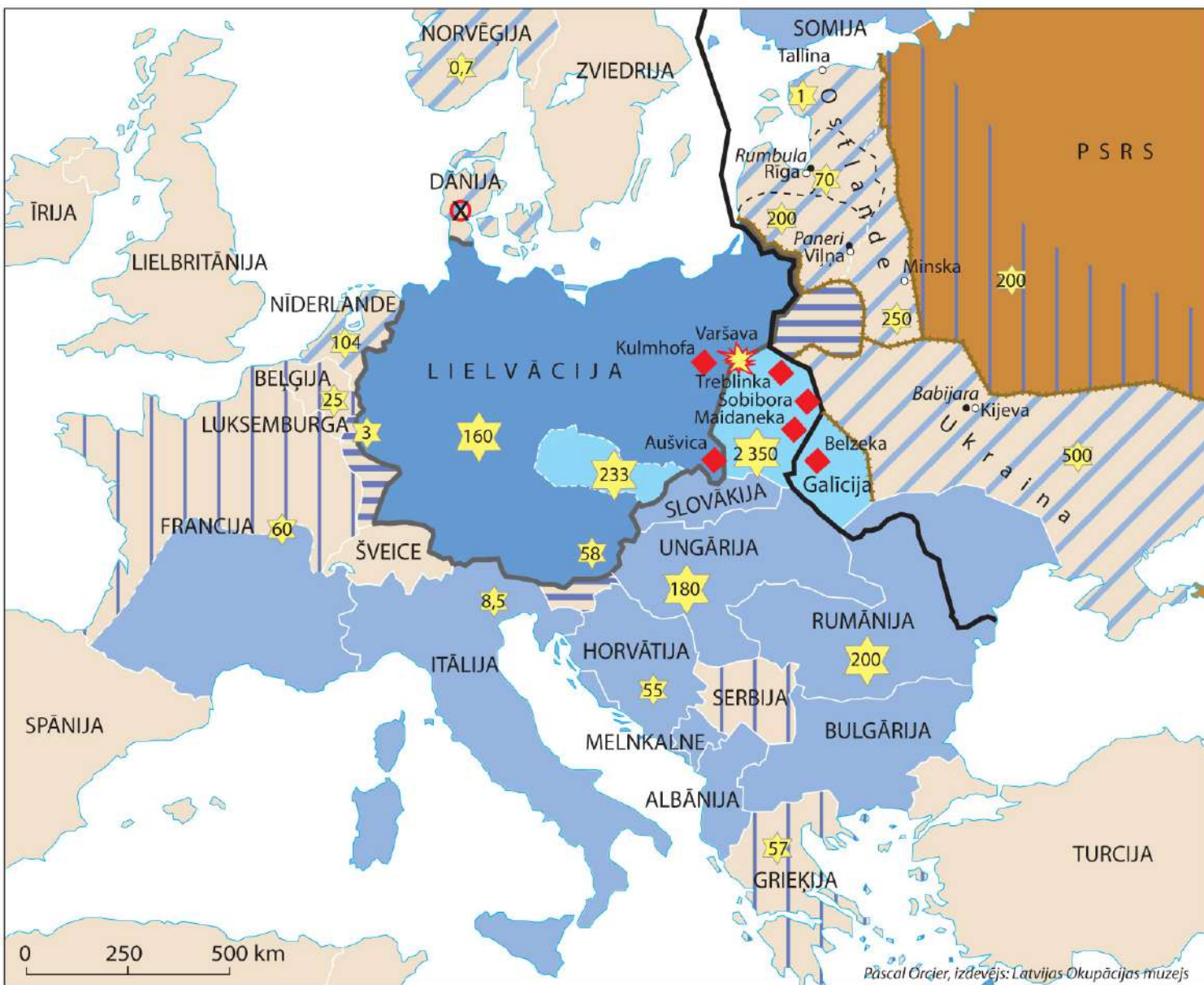

OTRĀ PASAULES KARA SĀKUMS EIROPĀ 1939–1940

- Nacistiskās Lielvācijas un PSRS ietekmju sfēru robeža saskaņā ar Molotova–Ribentropa paktu
- LIELVĀCIJA**
  - Lielvācija 1939
  - Lielvācijas sabiedrotie
  - Lielvācijas okupētie apgabali
  - Bohēmijas un Morāvijas protektorāts (Lielvācijas pārvaldē)
  - Vācu uzbrukumi
- PADOMJU SAVIENĪBA**
  - PSRS 1939
  - Okupētie apgabali 1939
  - Okupētie apgabali 1940
  - Padomju uzbrukumi
- SABIEDROTIE**
  - Rietumu sabiedrotie un to kontrolētie apgabali 1940. g. jūlijā
  - Sabiedroto militārās operācijas
  - Mūsdienu Latvijas robežas

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

LIELVĀCIJAS UN TĀS SABIEDROTO PĀRVALDĪTĀS TERITORIJAS UN HOLOKAUSTS EIROPĀ*

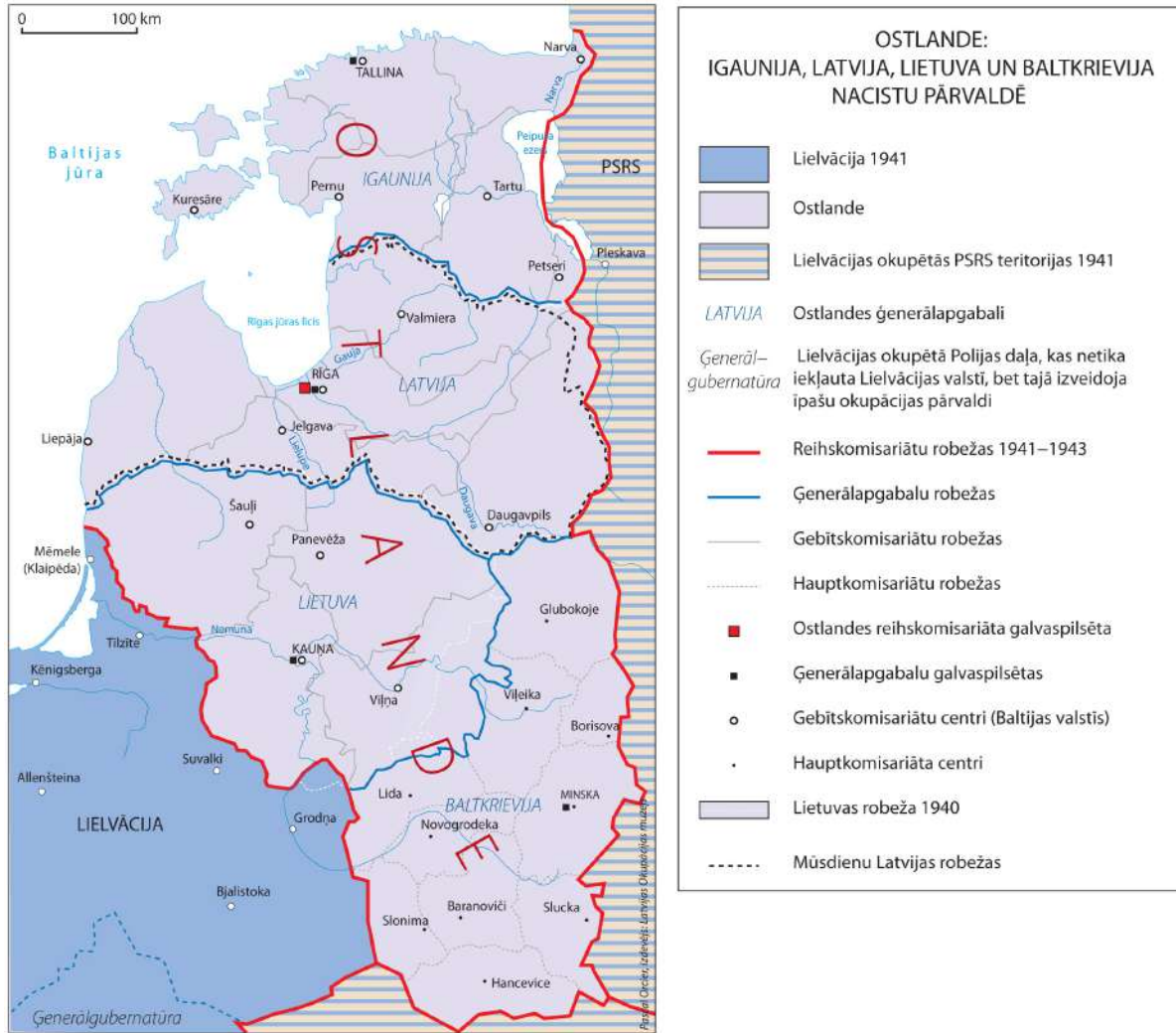
- Lielvācija 1939
- Lielvācijas anektētie apgabali: Luksemburga, Elzasa-Lotringa, Bjalistoka, Karintija
- Lielvācijas protektorāti
- Reihskomisāra vai reiha pilnvarotā pārvaldītās teritorijas
- Vācu militāra pārvalde
- Lielvācijas sabiedrotie
- Reihskomisariātu robežas
- Lielvācijas robežas 1939
- Galvenās iznīcīšanas nometnes
- Lielākās ebreju iznīcināšanas vietas
- Dānijā neizdodas īstenot holokaustu
- 160 Iznīcināto ebreju skaits (tūkst.)
- Ebreju sacelšanās Varšavas geto 1943. g. aprīlī-maijā
- Vācu-Padomju interešu robeža 1939-1941
- Mūsdienu Latvijas robežas

*Koncentrācijas nometnes ir parādītas kartēs nr. 28. un 31. Tādēļ šīs kartes ieteicams izmatot kopā

HOLOKAUSTS UN NACISTU TERORS BALTIJĀ 1941–1945

- Igaunija 1940
- Latvija 1940
- Lietuva 1940
- ☆ Lielākās ebreju iznīcināšanas vietas
- Koncentrācijas nometne
- # Lielie cietumi
- G Geto
- Lielvācijas okupētās PSRS teritorijas 1941
- Mūsdienu Latvijas robežas

1 Latvija

1941. g. 22. jūnijā nacistiskās Lielvācijas karaspēks šķērso Latvijas robežu
 1941. g. jūnijā un jūlijā – Partizānu cīņas (dažas jau notika agrāk) pret padomju okupāciju; nacistu okupācijas vara organizē vietējo iedzīvotāju Pašaisardzības vienības un daļu to dalībnieku izmanto arī pret ebrejiem vērstās akcijās; Rīgā cenšas atjaunot Latvijas valdību; veidojās pirmās nacionālās pretestības kustības grupas
 1941. g. 25. jūlijā Kurzeme nonāk Ostlandes reihskomisāra pārvaldē, bet pārējā Latvija 1941. g. 1. septembrī
 1941. g. jūlijā Lielvācijas okupācijas vara uzskā „Latvijas Zemes pašpārvaldes” veidošanu; 1942. g. 18. martā to apstiprina oficiāli. Tā darbojas reihskomisāra kontrolē
 1941. gada 18. novembrī iznāk pirmais pretestības kustības nelegālais laikraksts *Latvija*
 1943. g. 10. februārī nacistu okupācijas vara nodibina „Latviešu SS brīvprātīgo leģionu” (Lettische SS Freiwilligen Legion). Leģionā piespiedu kārtā iesauc Latvijas iedzīvotājus
 1943. g. 13. augustā izveido Latvijas Centrālo padomi, nozīmīgāko nacionālās pretestības organizāciju

2 Igaunija

1941. g. 6. jūlijā nacistiskās Lielvācijas karaspēks šķērso Igaunijas robežu
 1941. g. jūlijā – augustā partizānu cīņas pret padomju okupāciju
 1941. g. 15. septembrī Lielvācijas okupācijas vara ieceļ „Igaunijas pašpārvaldi” un kontrolē tās darbību
 1941. g. 5. decembrī Igaunija nonāk Ostlandes reihskomisāra pārvaldē
 1942. g. 28. augustā nacistu okupācijas vara nodibina „Igaunju SS brīvprātīgo leģionu” (Estonische SS Freiwilligen Legion). Leģionā piespiedu kārtā iesauc Igaunijas iedzīvotājus
 1944. gada 18.–22. septembrī mēģinājums atjaunot neatkarīgu Igaunijas valsti

3 Lietuva*:

1941. g. 22. jūnijā nacistiskās Lielvācijas karaspēks šķērso Lietuvas robežu
 1941. g. jūnijā notiek sacelšanās pret padomju okupāciju un 23. jūnijā izveido Lietuvas pagaidu valdību
 1941. g. 25. jūlijā Lietuva nonāk Ostlandes reihskomisāra pārvaldē
 1941. g. 5. augustā Lielvācijas okupācijas vara likvidē Lietuvas pagaidu valdību un ieceļ „Lietuvas pašpārvaldi”, kura darbojas reihskomisāra kontrolē

* Lietuvas tautas pretestība un pašpārvaldes mērķtiecība neļauj nacistu okupācijas varai izveidot lietuviešu „SS brīvprātīgo leģionu”

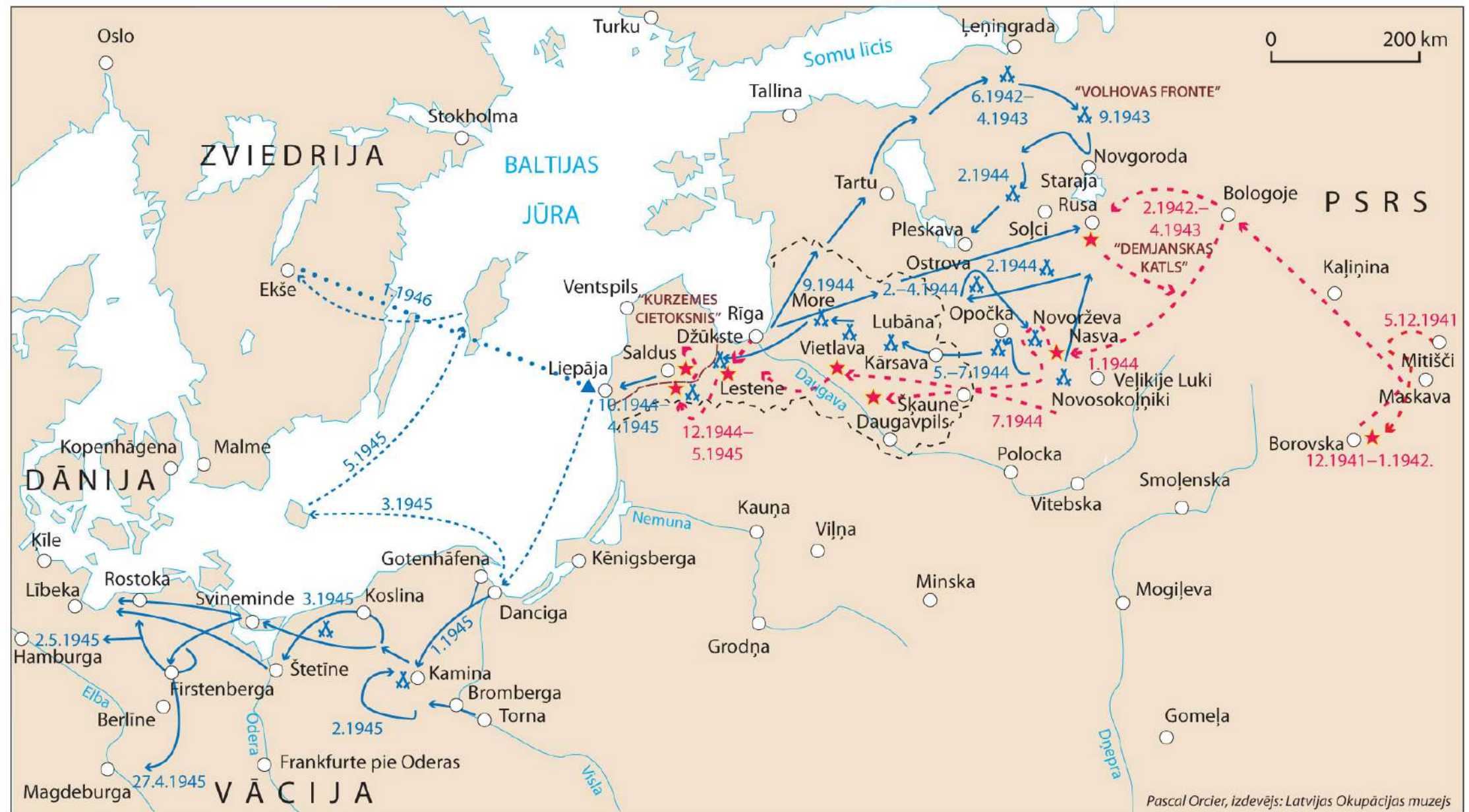
NACISTISKĀS LIELVĀCIJAS PĀRVALDE AUSTRUMEIROPĀ UN UZBRUKUMI PSRS 1941–1943

- Lielvācija 1942
- Lielvācijas un tās sabiedroto okupētās teritorijas 1942
- Vācu sabiedrotie 1942
- Bohēmijas un Morāvijas protektorāts (Vācijas pārvaldē)
- Ģenerālgubernatūra (bijušās Polijas daļa Lielvācijas pārvaldē)
- PSRS
- Vācu un vācu sabiedroto uzbrukumu virzieni un datumi
- Frontes līnija 1942. g. novembrī
- Galvenās koncentrācijas nometnes. Vācijā vien kopumā bija ap 500 koncentrācijas nometņu
- Reichskomisāra rezidence
- Igaunija* Ostlandes ģenerālapgabali
- Reichskomisariātu robeža
- Mūsdienu Latvijas robežas

PADOMJU SAVIENĪBAS UN SABIEDROTO UZBRUKUMI NACISTISKAJAI LIELVĀCIJAI 1943–1945

- PSRS 1939
- Vācu armijas okupētās un vēlāk Sarkanās armijas ieņemtās teritorijas 1945
- Sabiedroto ieņemtās teritorijas 1945
- Vācijas robežas kara sākumā 1939
- Vācu armijas kontrolētās teritorijas 1945. g. maijā
- Padomju uzbrukumi 1943–1945
- Sabiedroto uzbrukumi 1945
- Frontes līnija 1943. g. martā
- Frontes līnija 1944. g. septembrī
- Frontes līnija 1945. g. martā
- Frontes līnija 1945. g. maijā
- 1.3.1945 Datums, kad pilsētu ieņem Sarkanā Armija
- Mūsdienu Latvijas robežas

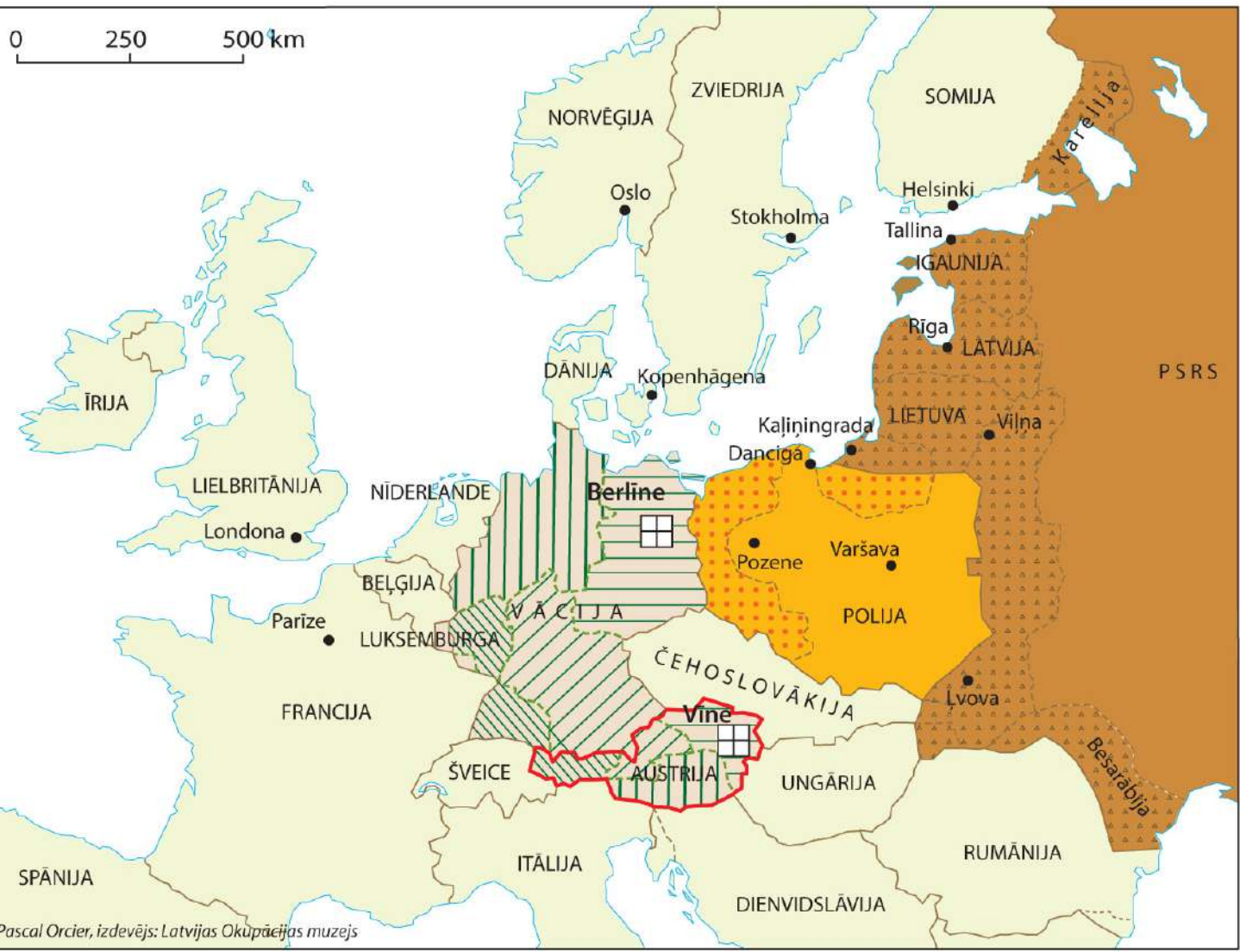
Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

LATVIEŠU KARAVĪRI OKUPĒTĀJVALSTU ARMIJĀS UN VIŅU CĪŅU CEĻI 1941–1945

- Vācu bruņoto spēku Latviešu leģiona (15. un 19. divīzijas) cīņu ceļi 1943–1945
- ⋯→ Latviešu leģionāru bēgšana uz Zviedriju 1945
- ⋯→ Latviešu leģionāru izdošana no Zviedrijas PSRS 1946
- - - - -> Sarkanās armijas latviešu daļu cīņu ceļi
- ✖ 6.1944 Latviešu leģiona un Sarkanās armijas kauju vietas
- ★ 6.1944 Sarkanās armijas latviešu daļu un vācu armijas kauju vietas
- - - - - Mūsdienu Latvijas robežas

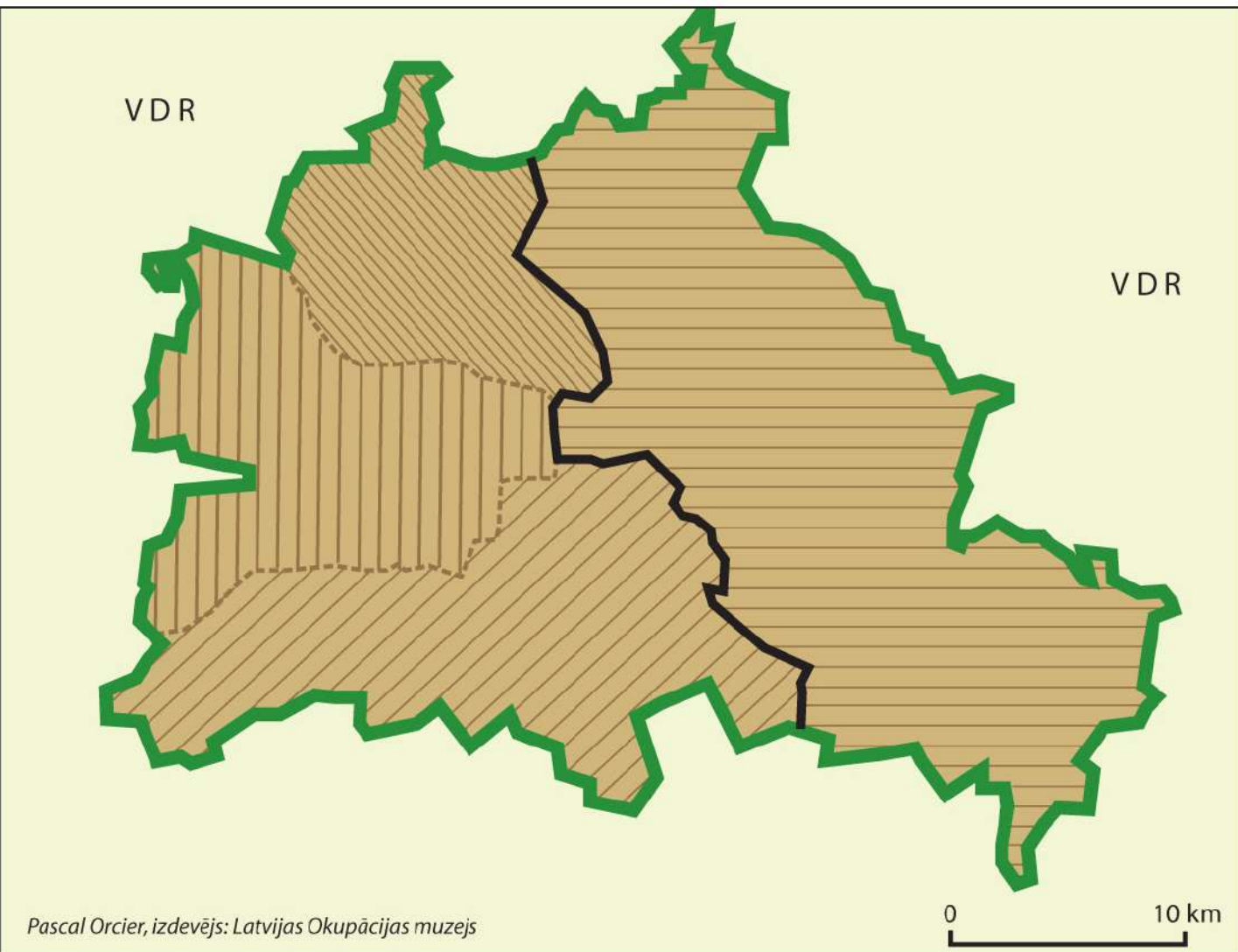
0 250 500 km

SABIEDROTO OKUPĒTĀS VĀCIJA UN AUSTRIJA UN ADMINISTRATĪVI TERITORIĀLĀS PĀRMAIŅAS EIROPĀ PĒC OTRĀ PASAULES KARA 1945–1955

- Franču okupācijas zona
- Angļu okupācijas zona
- Ameriķņu okupācijas zona
- Padomju okupācijas zona
- Pilsētas ar okupācijas sektoriem
- Sabiedroto pārvaldītās Vācijas un Austrijas daļas robežas
- PSRS pievienotās teritorijas
- Polija
- Polijai pievienotās teritorijas
- Atjaunotās Austrijas valsts robežas 1955

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

BERLĪNE (1949–1990)

- Berlīnes pilsētas robežas 1945
- Berlīnes mūris 1961–1990
- Franču okupācijas sektors 1945
- Angļu okupācijas sektors 1945
- Amerikāņu okupācijas sektors 1945
- Padomju okupācijas sektors 1945–1949.
No 1949-1990 VDR galvaspilsēta

VFR galvaspilsēta no 1949. g. līdz Vācijas apvienošanai 1990. g. bija Bonna

0 10 km

LATVIĒŠU BĒĢU IZCEĻOŠANA 1945–1960*

(1949) VFR un VDR dibināšanas gads

← Galvenās latviešu bēgļu plūsmas 1944–1945

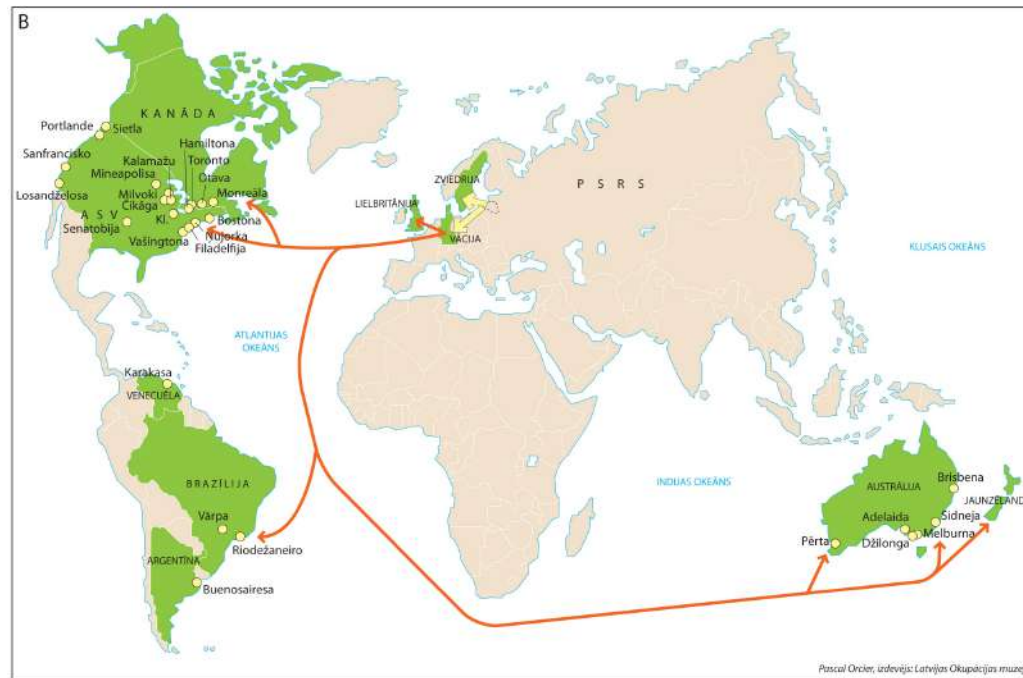
← Galvenie trimdas latviešu plūsmu virzieni 1946–1959

Galvenie izceļošanas reģioni 1944–1945

○ Pilsētas Vācijā un Austrijā, kurās vai kuru tuvumā atradās tās bēgļu nometnes, kur bija izvietoti visvairāk latviešu

----- Mūsdienu Latvijas robežas

*Vislielākā izceļošana notika 1940. gadu beigās un 1950. gadu sākumā. 1940. gadu otrajā pusē Vācijā bija 294 bēgļu jeb DP (displaced persons) nometnes. Kopumā Vācijā Rietumu sabiedrto okupācijas zonās bija ap 120 000 latviešu bēgļu

LATVIĒŠU BĒĢI PASAULĒ 1944–1959*

← Galvenās latviešu bēgļu plūsmas 1944–1945

← Galvenie trimdas latviešu plūsmu virzieni 1946–1959

Galvenie izceļošanas reģioni (ne visi)

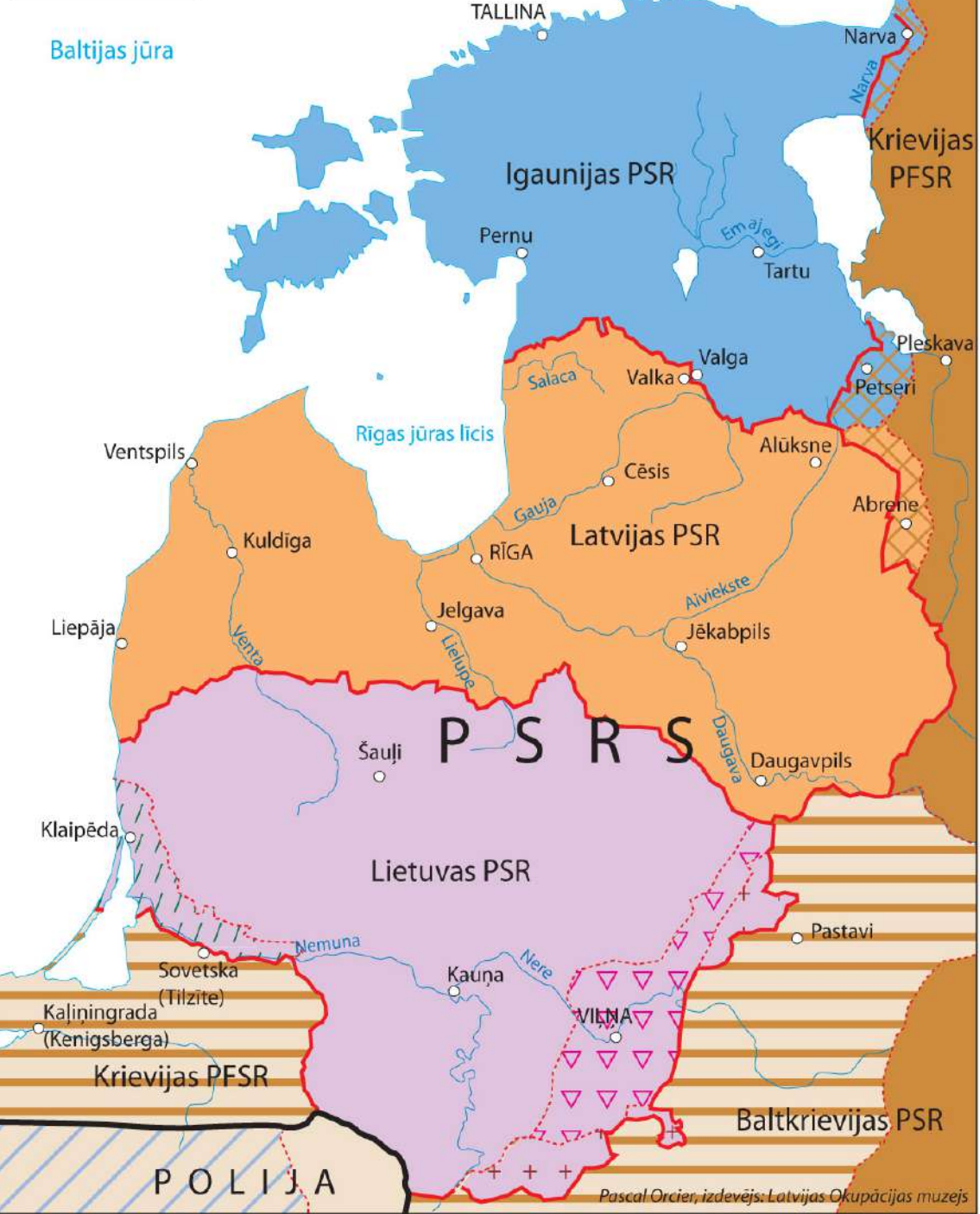
○ Galvenās trimdas latviešu apmešanās vietas

----- Mūsdienu Latvijas robežas

*No Vācijas visvairāk trimdas latviešu izceļoja uz Lielbritāniju, ASV, Kanādu un Austrāliju

Kl.: Kīvlenda (ASV)

0 100 km

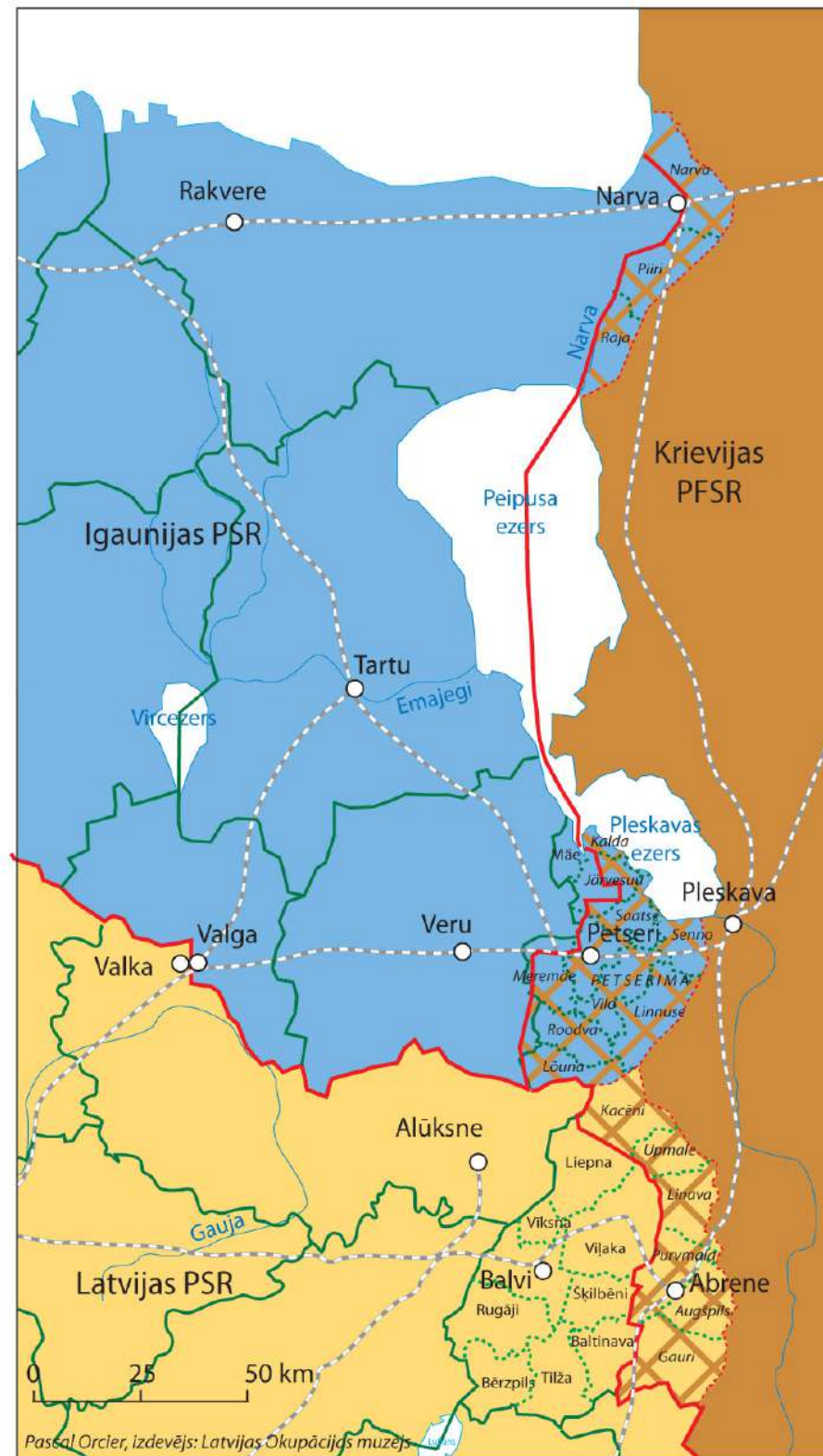
BALTIJAS VALSTU ROBEŽU PĀRMAIŅAS OTRĀ PASAULES KARA UN PADOMJU OKUPĀCIJAS REZULTĀTĀ 1939–1945

Padomju okupētās teritorijas 1940–1941 un 1944/45–1991:

- Igaunijas teritorija 1940
- Latvijas teritorija 1940
- Lietuvas teritorija 1940
- Apgabali, kurus Lietuva atgūst 1944
- PSRS pievienotās Vācijas un Polijas teritorijas 1944
- KPFSR pievienotās Latvijas un Igaunijas teritorijas 1944
- 1939. g. Lietuvai pievienotā Viļņas apgabala daļa
- Klaipēdas apgabals. Lietuvai: 1923–1939; Vācijai 1939–1944; Lietuvai no 1944
- Polijai pievienotās Vācijas teritorijas 1944
- Robežas 1939–1940
- Robežas 1944–1945
- PSRS un Polijas robeža 1945

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

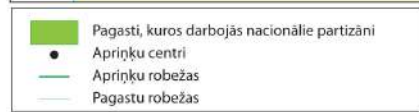
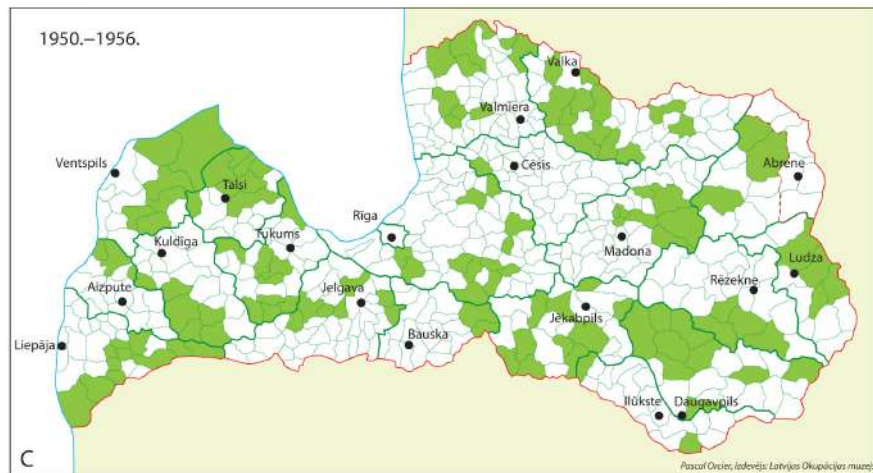
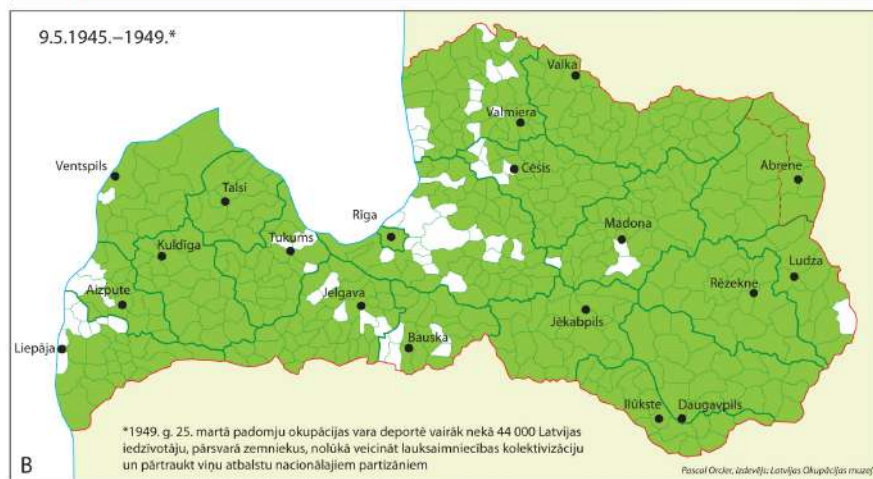
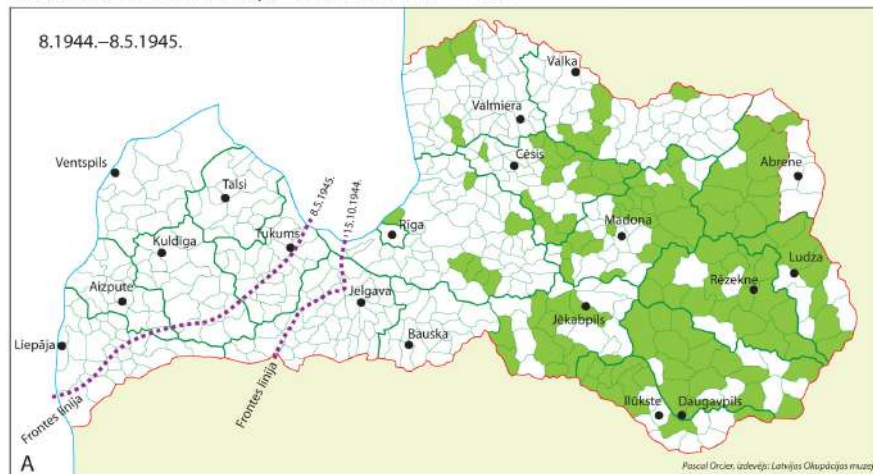
LATVIJAS UN IGAUNIJAS ROBEŽU PĀRMAIŅAS OTRĀ PASAULES KARĀ UN PADOMJU OKUPĀCIJAS REZULTĀTĀ. NARVAS, PETSERU UN ABRENES PIEVIENOŠANA KRIEVIJAI 1945

- PSRS 1940
- Sarkanās armijas okupētā Latvija un Igaunija 1944
- Krievijas Padomju Federatīvajai Sociālistiskajai Republikai pievienotās Igaunijas un Latvijas teritorijas 1944
- Upmale* KPFSSR pievienotie Igaunijas un Latvijas pagasti
- Aprinķu robeža
- Pagastu robeža
- Dzelzceļš
- Jaunā robeža starp padomju sociālistiskajām republikām
- Bijušās robežas

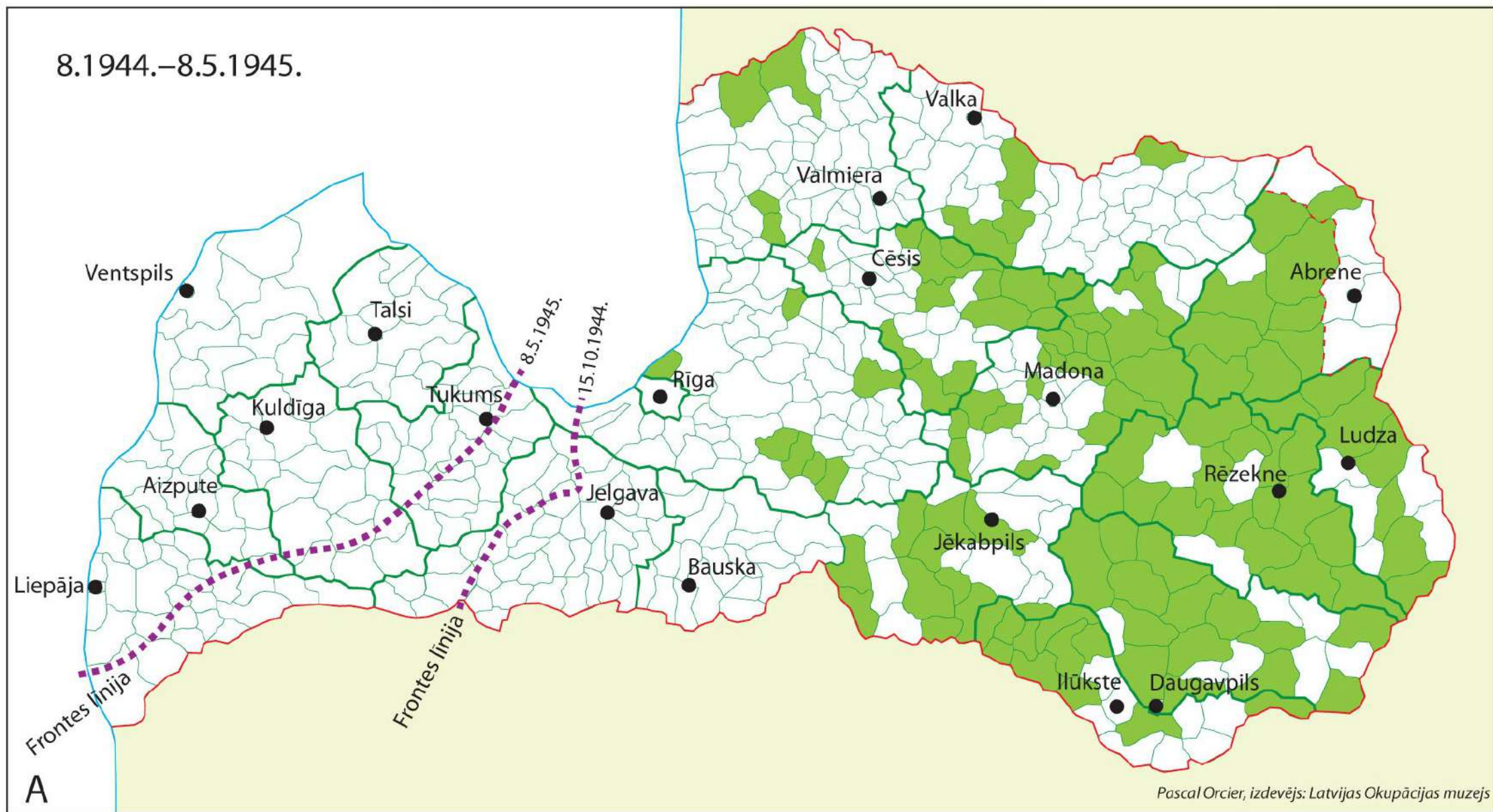
Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

NACIONĀLO PARTIZĀNU BRUŅOTĀ PRETOŠANĀS 1944–1956

NACIONĀLO PARTIZĀNU BRUŅOTĀ PRETOŠANĀS 1944–1956

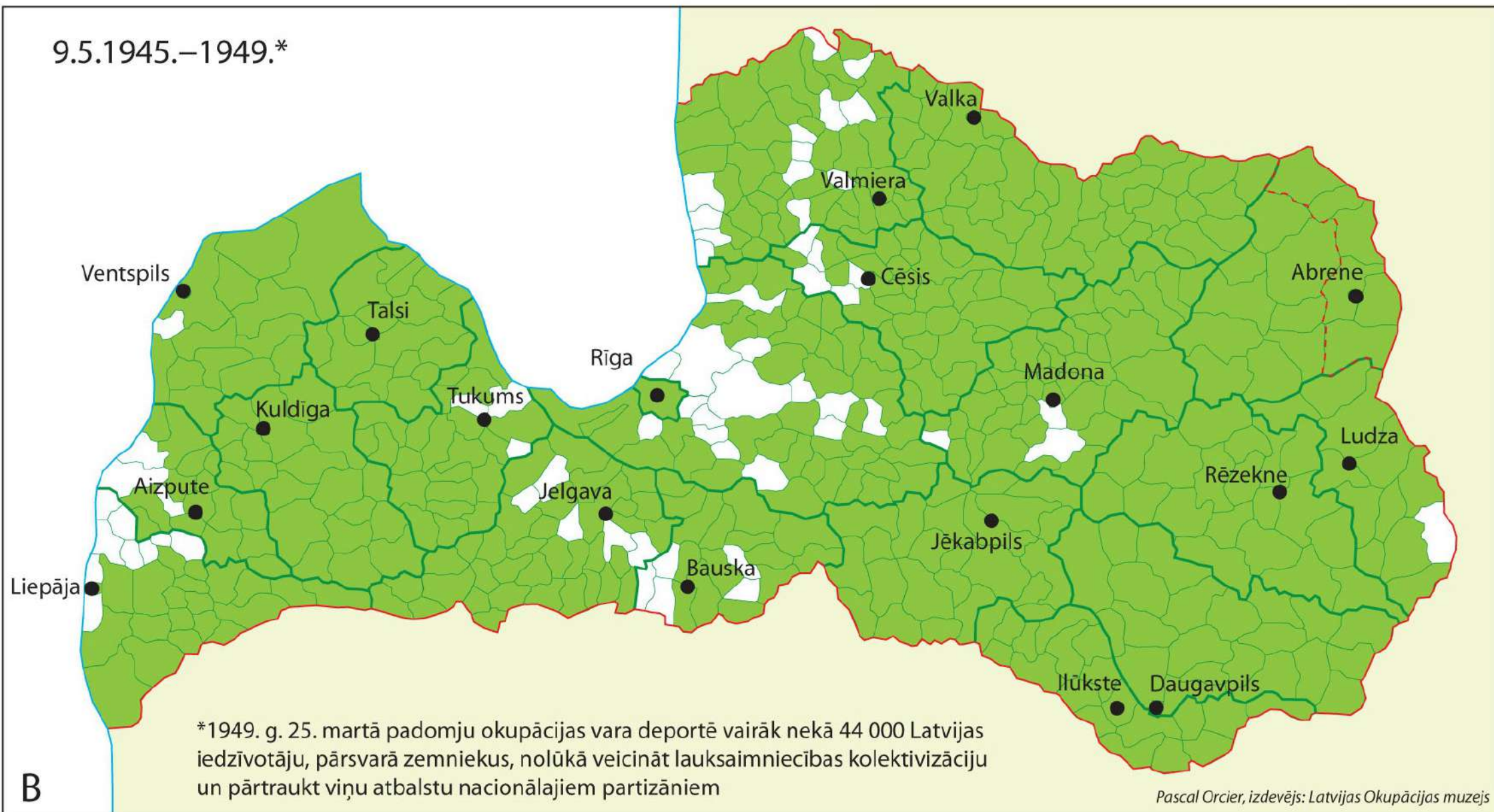
8.1944.–8.5.1945.

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

NACIONĀLO PARTIZĀNU BRUŅOTĀ PRETOŠANĀS 1944–1956

9.5.1945.–1949.*

 Pagasti, kuros darbojās nacionālie partizāni

 Apriņķu centri

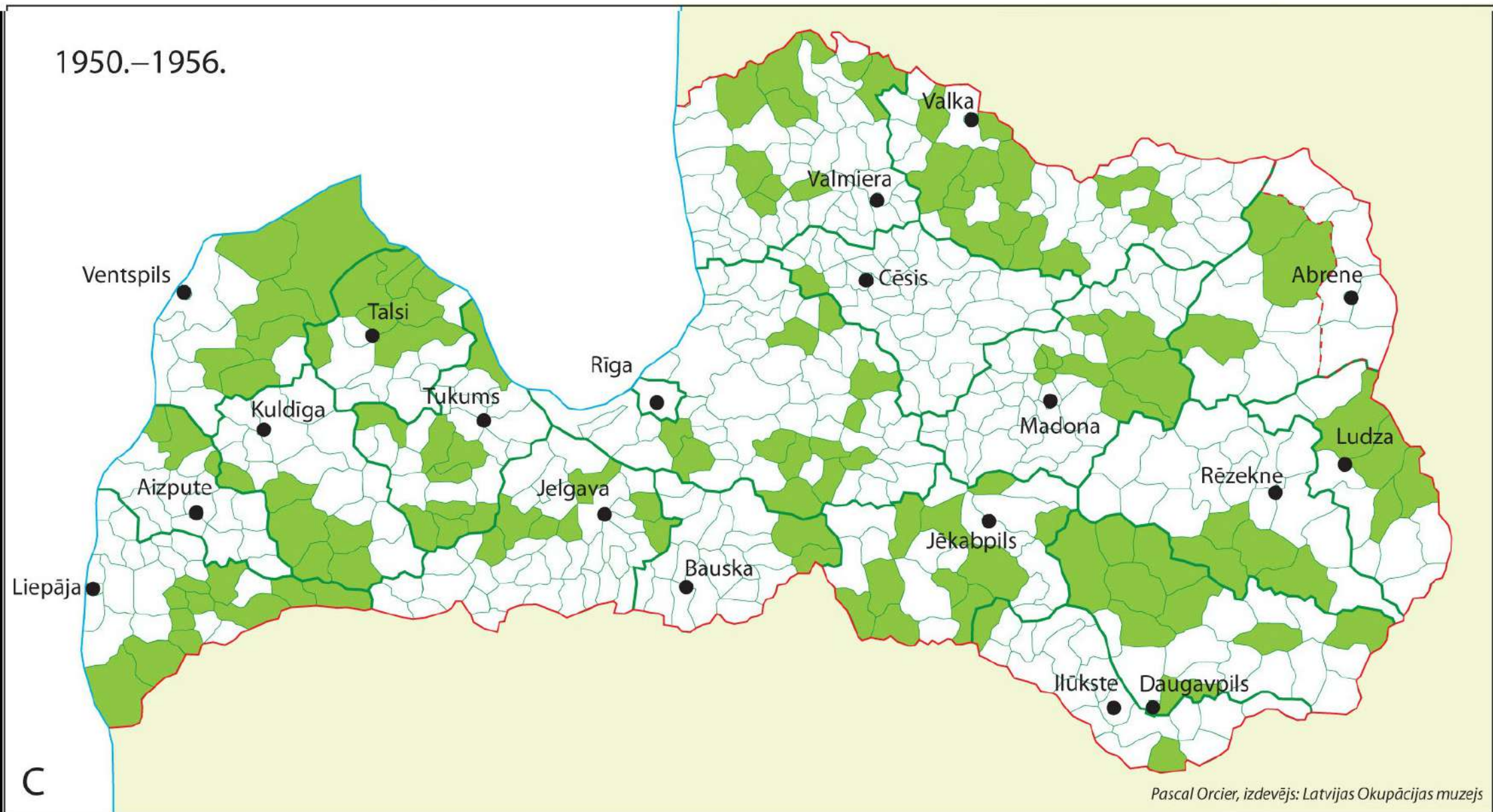
 Apriņķu robežas

 Pagastu robežas

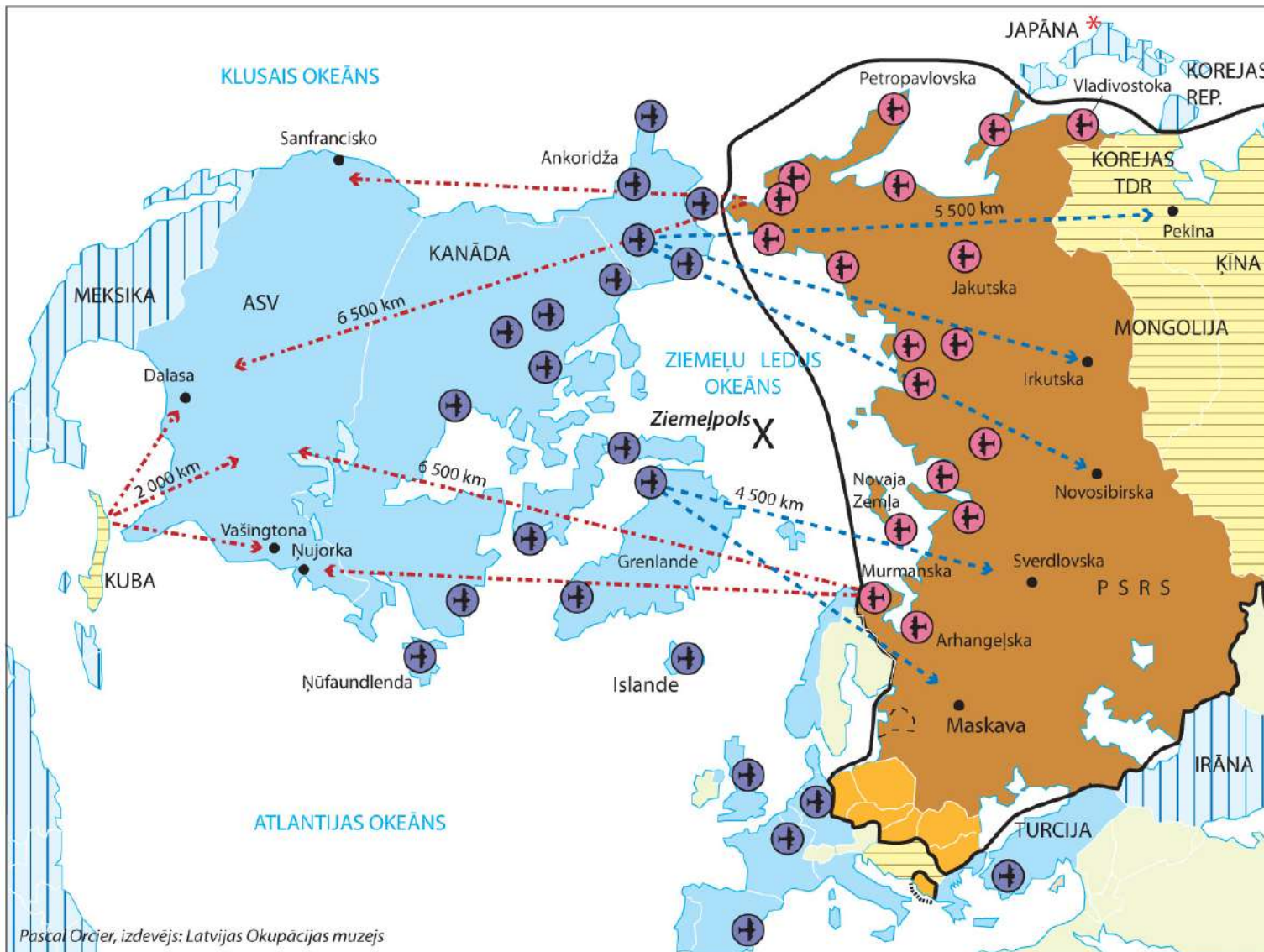
NACIONĀLO PARTIZĀNU BRUŅOTĀ PRETOŠANĀS 1944–1956

1950.–1956.

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

- Pagasti, kuros darbojās nacionālie partizāni
- Apriņķu centri
- Apriņķu robežas
- Pagastu robežas

AUKSTAIS KARŠ 1945–1990

- „Dzelzs priekšsargs” (1946–1990)
- NATO dalībvalstis
- ▨ ASV sabiedrotie
- Varšavas pakta dalībvalstis 1955
- ▨ Citas komunistiskās valstis
- ⊕ PSRS gaisa spēku bāze
- ⊕ ASV gaisa spēku bāze
- > 1960. g. ASV raķešu sniedzamības attālums
- > 1960. g. PSRS raķešu sniedzamības attālums
- * Japāna (ASV okupēta 1945–1955)
- Mūsdienu Latvijas robežas

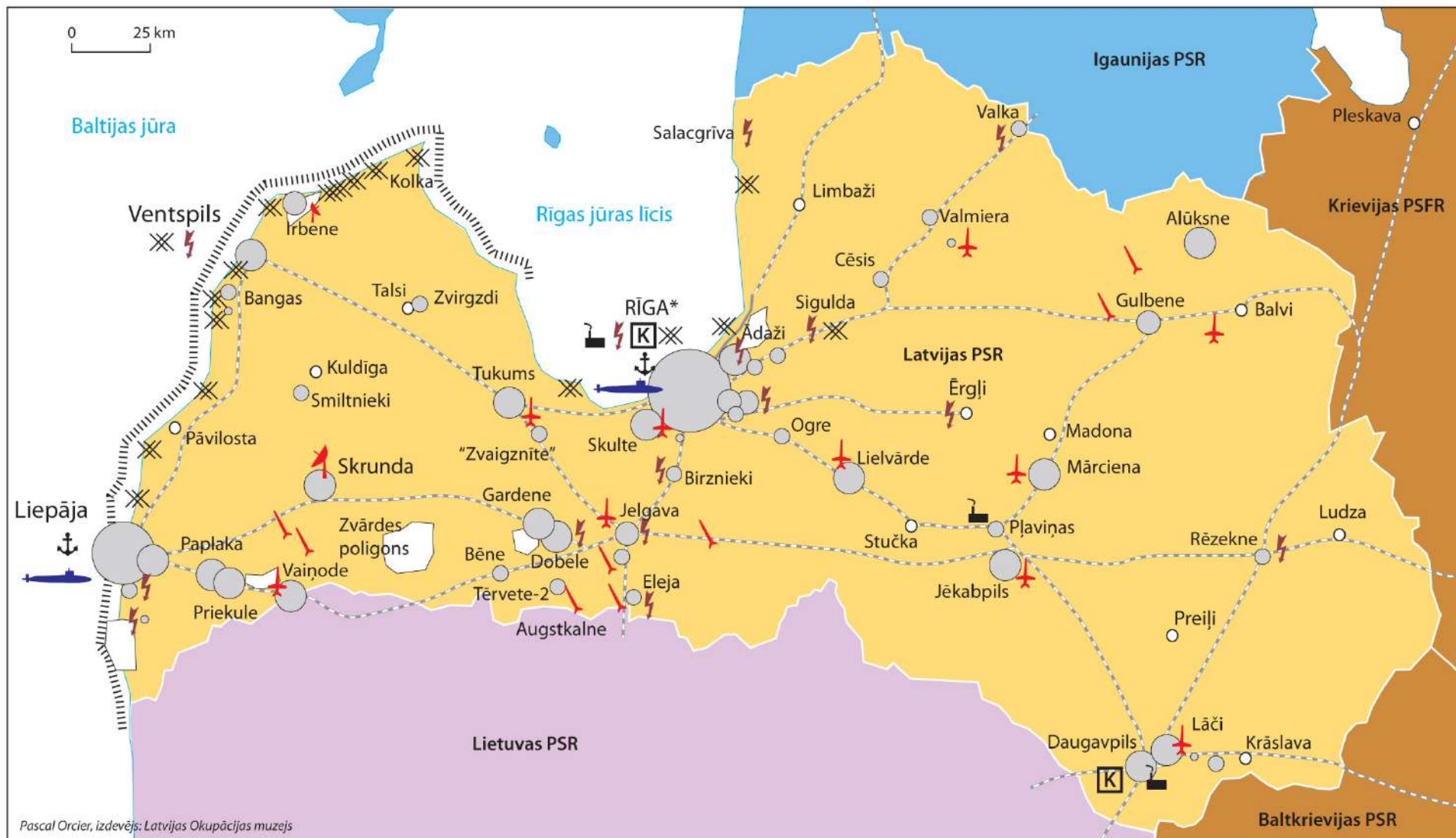
Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

AUKSTAIS KARŠ: PADOMJU UN RIETUMU BLOKI, UN NEITRĀLĀS VALSTIS EIROPĀ 1949–1990

- 1949 NATO dalībvalsts; iestāšanās gads
- Varšavas pakta dalībvalstis 1955
- Savienībās neietilpstošās valstis
- „Dzelzs priekšgars” (1946–1990)
- ✱ Somija pēc Otrā pasaules kara PSRS ietekmes sfērā
- Mūsdienu Latvijas robežas

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

PADOMJU KARASPĒKA BĀZES LATVIJĀ 20. GS. 80. GADOS

● Sauszemes karaspēka bāze	⚓ Atomzemūdeņu bāze	⋯ Uzraudzītā piekrastes zona
⚓ Jūras spēku bāze	⚡ Sakaru daļas	--- Dzelzceļi
✈ Militārais lidlauks	⬡ Galvenie poligoni	>20 000
🚀 Raķešu palaišanas iekārtas	⊗ Robežapsardzības karaspēks	>15 000
📡 Radiolokators	🏠 Militārās rūpnīcas	1000-3000
📡 Radioteleskops	Ⓚ Augstākās karaskolas	500-1000
		100-500
		<100
- *Padomju Armijas Baltijas Kara apgabala štāba mītne. Apgabalā ietilpa Igaunijas PSR, Latvijas PSR, Lietuvas PSR un Krievijas PFSR Kaļiņingradas apgabala teritorijas, kurās arī bija izvietotas padomju karaspēka bāzes

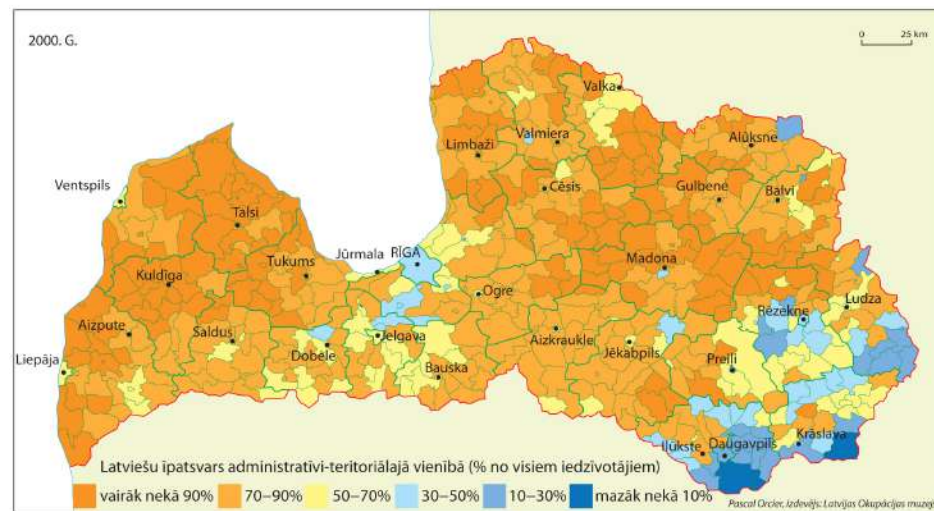
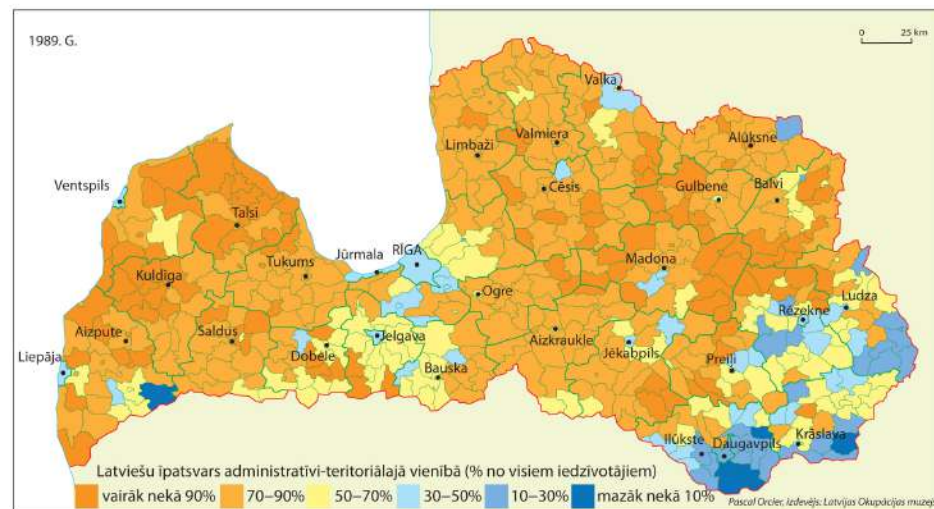
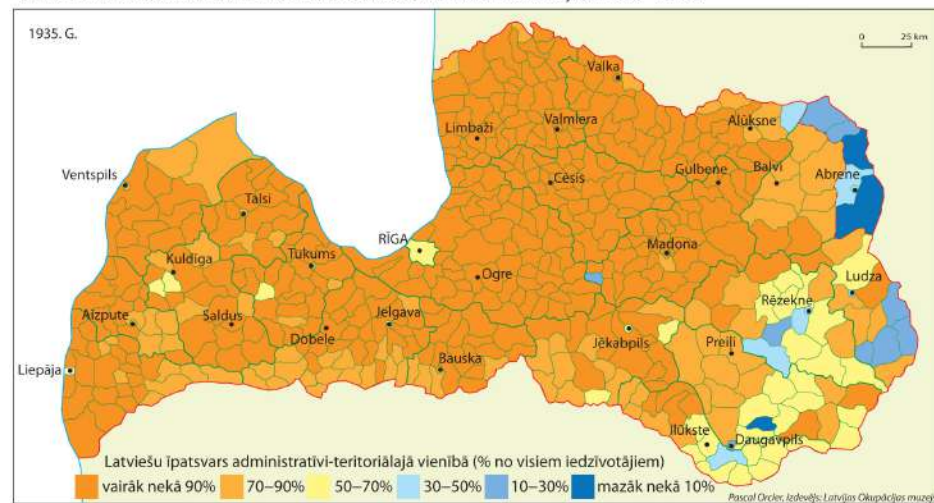

GULAGS UN GALVENIE DEPORTĀCIJU CEĻI PSRS. 1940.–1950. GADI*

*1960. gados izveidojas prakse ieslodzīt padomju varas pretiniekus psihiatriskajās slimnīcās

---> Latvijas Valsts Prezidenta K. Ulmaņa deportācijas ceļš 1940 – 1942 — Galvenie deportāciju ceļi 1941–1949 ▲ 1941. g. deportēto galvenās nometinājuma vietas	• 1949. g. deportēto galvenās nometinājuma vietas ■ Galvenās spaidu darbu nometnes Ⓒ Lielākie cietumi	# Galvenās filtrācijas nometnes ++++ Padomju Savienības robežas ----- Padomju republiku robežas	----- Mūsdienu Latvijas robežas

LATVIŠU ĪPATSVARA LATVIJAS IEDZĪVOTĀJU SASTĀVĀ PĀRMAIŅAS 1935–2000

DEMOKRĀTISKĀS PRETESTĪBAS IZPAUSMES KOMUNISMA VARAI AUSTRUMEIROPĀ UN PADOMJU BLOKA SAIRUMS 1953–1991

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

BALTIJAS VALSTU NEATKARĪBAS ATGŪŠANA

- Baltijas Ceļš 23.8.1989
- Neatkarības atgūšanas datums
- Krievijas karaspēka (bij. Padomju armijas) izvešana 1993–1994

Latvija:

- 10.6.1986: Cilvēktiesību aizstāvības grupas „Helsinki 86” dibināšana
- 14.6. un 23.8.1987: „Helsinki 86” rīko pirmās plašākās protesta demonstrācijas pret padomju varu
- 8.7.1988: Latvijas Nacionālās Neatkarības kustības (LNNK) dibināšana
- 1.–2.6.1988: Latvijas PSR Radošo savienību apvienotais plēnums
- 21.6.1988: Sākas Latvijas Tautas frontes (LTF) veidošana
- 8.–9.10.1988: LTF dibināšanas kongress
- 8.1.1989: PSRS iekārtas atbalstītāji nodibina Latvijas PSR Internacionālo darbaļaužu fronti (Interfronti)
- 26.3.1989: PSRS Tautas Deputātu Kongresa (TDK) vēlēšanās Latvijā uzvar LTF atbalstītie kandidāti
- 23.8.1989: „Baltijas ceļš” – ITF, LTF un Sajūža rīkota protesta akcija pret padomju okupāciju
- 24.2.1990: Latvijas Komunistiskā partija (LKP) sašķēļas. Daļa tās biedru palek LKP, citi izveido Latvijas Neatkarīgo Komunistisko partiju un pārējie izstājas no komunistiskās partijas
- 18.3.1990: Latvijas PSR Augstākās Padomes (AP) vēlēšanās uzvar LTF atbalstītie kandidāti
- 4.5.1990: Latvijas PSR Augstākā Padome (AP) pieņem deklarāciju Par Latvijas Republikas (LR) neatkarības atjaunošanu. Latvijas PSR AP pārveido par LR AP
- 15.5.1990: LKP un PSRS atbalstītāju rīkots uzbrukums LR AP ēkai
- 2.1.1991: OMON vienība uzbrūk Preses namam Rīgā. Tam seko padomju militāro vienību uzbrukumi Latvijas valsts iestādēm un civiliedzīvotājiem
- 13.1.1991: Atbalstot LTF aicinājumu Latvijas iedzīvotāji ceļ barikādes pie svarīgākajām valsts iestādēm, lai tās aizsargātu no padomju uzbrukumiem
- 20.1.1991: OMON vienība uzbrūk LR Iekšlietu ministrijai un nogalina 5 cilvēkus
- 3.3.1991: Tautas aptauja par neatkarību. Neatkarību atbalsta 73,8% balsotāju
- 19.–21.8.1991: Valsts apvērsuma mēģinājums PSRS galvaspilsētā Maskavā. Latvijā padomju militārās vienības ieņem LR Ministru Padomi, Iekšlietu ministriju, radio, televīziju un citas valsts iestādes un nogalina 2 cilvēkus
- 21.8.1991: LR AP pasludina pilnīgu Latvijas neatkarību
- 23.8.1991: Islande atzīst Latvijas neatkarību
- 24.8.1991: Krievija atzīst Latvijas neatkarību
- 27.8.1991: Eiropas Kopiena atzīst Latvijas neatkarību
- 2.9.1991: ASV atzīst Latvijas neatkarību
- 6.9.1991: PSRS atzīst Latvijas neatkarību
- 18.9.1991: Latviju uzņem ANO

HRONOĻĢIJA

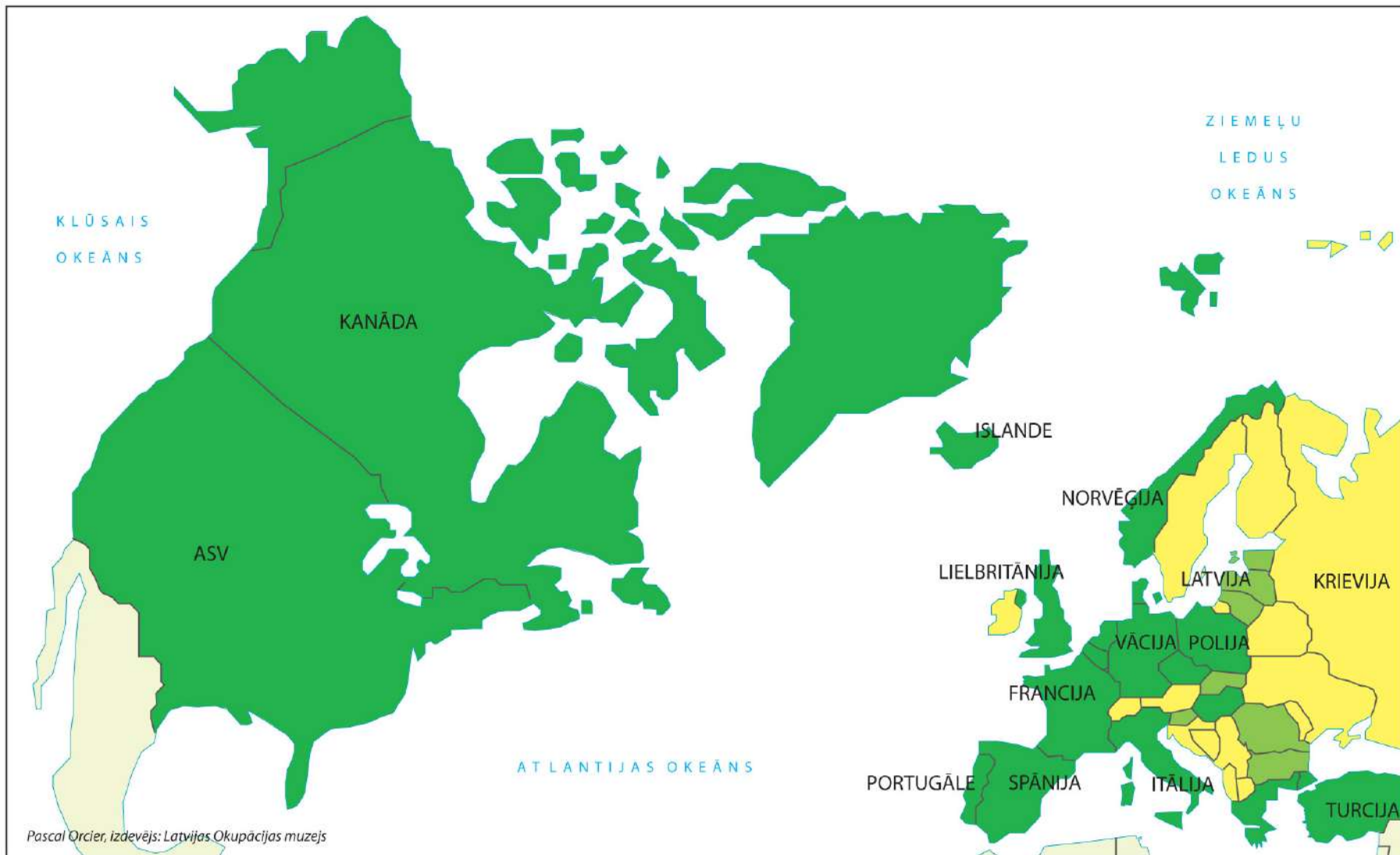
Igaunija:

- 23.8.1987: Plaša protesta demonstrācija pret padomju varu
- 13.4.1988: Sākas Igaunijas Tautas frontes (ITF) veidošana
- 30.9.1988: ITF dibināšanas kongress
- 16.11.1988: Igaunijas PSR AP pieņem deklarāciju par Igaunijas valsts suverenitāti
- 24.2.1989: Igaunijas Republikas (IR) Pilsoņu komiteju dibināšana; komiteju mērķis ir pārstāvēt neatkarīgās IR pilsoņus un noorganizēt IR Pilsoņu Kongresa vēlēšanas
- 26.3.1989: PSRS TDK vēlēšanās Igaunijā uzvar ITF atbalstītie kandidāti
- 23.8.1989: „Baltijas ceļš” – ITF, LTF un Sajūža rīkota protesta akcija pret padomju okupāciju
- 24.2.1990: IR Pilsoņu kongresa vēlēšanas
- 3.3.1990: Igaunijas PSR AP pieņem Lēmumu par Igaunijas valstisko statusu un pasludina Igaunijas valsts suverenitāti
- 15.5.1990: Igaunijas Komunistiskās partijas un PSRS saglabāšanas atbalstītāju uzbrukums IR AP
- 1.1991: Sākas padomju militāro vienību uzbrukumu Igaunijas valsts iestādēm un civiliedzīvotājiem. Atbalstot ITF aicinājumu Igaunijas iedzīvotāji ceļ barikādes pie svarīgākajām valsts iestādēm, lai tās aizsargātu no padomju uzbrukumiem
- 3.3.1991: Tautas aptauja par neatkarību. Neatkarību atbalsta 77,8% balsotāju
- 19.–21.8.1991: Valsts apvērsuma mēģinājums PSRS galvaspilsētā Maskavā. Igaunijā notiek padomju militāro vienību uzbrukumi valsts iestādēm
- 20.8.1991: IR AP pasludina pilnīgu Igaunijas neatkarību
- 23.8.1991: Islande atzīst Igaunijas neatkarību
- 24.8.1991: Krievija atzīst Igaunijas neatkarību
- 27.8.1991: Eiropas Kopiena atzīst Igaunijas neatkarību
- 6.9.1991: PSRS atzīst Igaunijas neatkarību
- 17.9.1991: Igauniju uzņem ANO

Lietuva*:

- 23.8.1987: Plaša protesta demonstrācija pret padomju varu
  - 3.6.1988: Sākas tautas kustības Sajūdis veidošana
  - 22.10.1988: Tautas kustības Sajūdis dibināšanas kongress
  - 26.3.1989: PSRS TDK vēlēšanās uzvar Sajūža atbalstītie kandidāti
  - 23.8.1989: „Baltijas ceļš” – ITF, LTF un Sajūža rīkota protesta akcija pret padomju okupāciju
  - 7.12.1989: Lietuvas Komunistiskā partija (LKP) pasludina savu neatkarību no PSKP
  - 11.3.1990: Lietuvas PSR AP pasludina Lietuvas neatkarību un atjauno Lietuvas Republiku
  - 2.1.1991: PSRS Iekšlietu karaspēks ieņem LKP Centrālās komitejas ēku un Preses namu Viļņā. Sākas padomju militāro vienību uzbrukumi Lietuvas valsts iestādēm un civiliedzīvotājiem
  - 13.1.1991: Padomju karaspēks ieņem Lietuvas televīziju un nogalina 14 cilvēkus.
  - 9.2.1991: Tautas aptauja par neatkarību. Neatkarību atbalsta 90,4% balsotāju.
  - 31.7.1991: Rīgas OMON uzbrūk Medininku muitas postenim uz Lietuvas un Baltkrievijas robežas un nogalina 7 multniekus
  - 19.–21.8.1991: Valsts apvērsuma mēģinājums PSRS galvaspilsētā Maskavā. Lietuvā notiek padomju karaspēka uzbrukumi valsts iestādēm
  - 23.8.1991: Islande atzīst Lietuvas neatkarību
  - 24.8.1991: Krievija atzīst Lietuvas neatkarību
  - 27.8.1991: Eiropas Kopiena atzīst Lietuvas neatkarību
  - 6.9.1991: PSRS atzīst Lietuvas neatkarību
  - 17.9.1991: Lietuvu uzņem ANO
- * Pretestība padomju varai Lietuvā pastāvēja visu okupācijas laiku. Tā izpaudās gan bruņotā cīņā, gan citos veidos. Īpaši jāatzīmē Lietuvas katolīcīgo loma pretestībā; par to liecina arī Lietuvas Katolču baznīcas hronika, ko sāka slepeni izdot 1972. gadā

Pascal Orcier, izdevējs: Latvijas Okupācijas muzejs

LATVIJA IESTĀJAS NATO 2004.

NATO dalībvalstis 2003. g.: ASV, Kanāda, Islande, Norvēģija, Lielbritānija, Vācija, Nīderlande, Beļģija, Luksemburga, Čehija, Polija, Francija, Spānija, Portugāle, Itālija, Grieķija, Turcija, Ungārija

Jaunās NATO dalībvalstis 2004. g.: Igaunija, Latvija, Lietuva, Slovākija, Slovēnija, Rumānija, Bulgārija

Eiroatlantiskās partnerības dalībvalstis 2008. g.: Albānija, Armēnija, Austrija, Azerbaidžāna, Baltkrievija, Bosnija un Hercegovina, Horvātija, Somija, Gruzija, Īrija, Kazahstāna, Kirgīzija, Malta, Moldova, Melnkalne, Krievija, Serbija, Zviedrija, Šveice, Maķedonija, Tadžikistāna, Turkmenistāna, Ukraina, Uzbekistāna. Īpašs partnerības statuss ir Krievijai

LATVIJA EIROPAS SAVIENĪBĀ 2009. G.

